

Plezzo

Novi list

»Novi list« izhaja vsak četrtek zjutraj. — Uredništvo in uprava sta v Gorici via Mameli 5; telefon št. 308. — Poduredništvo in podružnica uprave v Trstu via Valdirivo 19/III; telefon št. 39-08. — Uradne ure vsak delavnik od 9. do 12. ure.

Naročnina za celo leto 15 L., za pol leta 8 L. Za inozemstvo 30 L. — Trgovski oglasi po 1.— L., osmrtnice, poroke, poslana, oglasi denarnih zavodov itd. po 1.50 L. za 1 mm v stolpcu. — Mali oglasi po 50 stot. za besedo, najmanj 5 lir.

STEV. 26.

V GORICI, ČETRTEK 26. JUNIJA 1930.

LETO II.

Tedenski koledarček.

27. junija, petek: Srce Jezusovo. He-ma; Ladislav, kralj. — 28., sobota: Ire-nej, škof, mučenec; Leon II., papež. — 29., nedelja: 3. pobinkošna nedelja. Peter in Pavel, apostola. — 30., pone-deljek: Spomin sv. Pavla; Luc. — 1. ju-lija, torek: Presv. Rešnja Kri; Teo-bald. — 2., sreda: Obiskovanje Marije-Device; Oton, škof. — 3., četrtek: Leon II., papež; Bernardin.

V četrtek dne 3. julija je prvi kra-jec; dež.

Novice.

Turati govori.

Glavni tajnik fašistovske stranke Turati je prisostvoval v nedeljo obč-nemu zboru bivših bojevnikov v Bo-logni. Italijanska duševnost — je re-kel — se tu pa tam rada spočije in že-li, da bi bilo bojov konec. Toda to duševnost uničuje vsak dan delovanje drugih narodov, ki so pozabili ofenzivo italijanske vojske pri Vittorio Ve-neto in da je ta ofenziva preprečila morda nemškimi in avstrijskim arma-dam zaželeno zmago nad Francozi. Italija — je dejal Turati — je zasovražena, ker se je boje. Toda to ni več Italija starih vlad, temveč trdna, uglašena enota dela in razuma.

Glavni tajnik je govoril nato zbra-nim množicam pred mestno hišo. Razpravljal je tudi o gospodarskem položaju. Če je naša usoda trda, — je dejal — se tudi inozemstvu ne sme-lja sreča. Pomislimo samo na nepre-gledne vrste brezposelnih delavcev v londonskih ulicah.

Da danes trpimo, so vzrok drugi na-rod, ki so pozabili, kaj smo jim dali v najbolj žalostnih urah svetovne voj-ne, in so postali sedaj naši sovražni upniki: ni jim dovolj, da smo plačali dolgove do poslednje stotinke, tem-več nas hočejo zgrabiti sedaj gospo-darsko za vrat in spremeniti v sužnje. (Dolgotrajno ploskanje.) Toda mi za-vpijemo Evropi, zavpijemo svetu na-še nespremenljivo geslo, ki izraža na-šo nevoljo in naš upor in se glasi: Mi se požvižgamo! (Me ne frego!) Glavno je, da je duh močan: stari italijanski duh, ki ga nobena usoda ni še nikoli upognila.

Govornika so poslušalci viharo pozdravljali.

Jeglič povišan v nadškofa.

Uradni list sv. stolice (Acta Apo-stolicæ Sedis) prinaša vest, da je pa-pež Pij XI. povzdignil ljubljanskega kneza in škofa dr. Antona Bon. Jegliča v nadškofa. S tem pa ni bila povzdignjena ljubljanska škofija v nadškofijo, zakaj odlikovanje zadeva samo osebo častitljivega osemdeset-letnika. Dr. Jeglič je postal naslovni

nadškof Garelenski. Poglavar Cerkve je priznal s tem izredne zasluge slo-venskega škofa, kateremu k odlikova-nju iskreno častitamo.

Zboljšana bilanca.

Primanjkljaj trgovske bilance, ki se izraža v večjem uvozu kot izvozu, je znašal v prvih petih mesecih lan-skega leta 3676 milijonov lir, letos v istem času pa samo 2362 milijonov.

Čiščenje.

Boljševiki še sedaj nimajo niti v svojih prvih vrstah zanesljivih mož. Saj so prejšnji teden odpustili iz službe 1400 finančnih uradnikov, češ da niso dovolj prežeti z boljševiškim duhom.

Zborovanje tržaških trgovcev.

V soboto so se zbrali v Trstu pred-stavniki trgovskega sindikata. Več govornikov, med njimi poslanec Ba-nelli, je opisalo težki položaj trža-ških trgovcev. Izrazili so željo, naj bi vlada priskočila na pomoč z izredni-mi ukrepi, predvsem naj bi znižala davke in prevoznino po morju in na železnicah proti Trstu. Ob zaključku so se trgovci obrnili v posebni reso-luciji na Zvezo trgovskih sinikatov v Rimu, naj podpre njihove želje pri vladi.

Nič novih trgovin.

Uradni list objavlja, da je za dobo petih let prepovedano odpiranje no-vih trgovin za jestvine. Smejo se odvarjati le v na novo nastalih seliščih ali pa pri konsumnih zadrugah in po-dobne. Izšel je tudi odlok, da občine ne smejo več določevati maksimalnih cen.

Nesreča na igrišču.

V nedeljo popoldne je v Milanu na tisoče ljudi drlo na športno igrišče gledat nogometno tekmo. Lesene tri-bune so bile vse natlačene. Predno se je igra pričela, je preko igrišča zakro-žilo par letal. Ljudje na neki tribuni so jih hoteli bolje videti in so se vsi nagnetli proti višjim vrstam. Tedaj se je pa pod težo ljudi ogrodje tribune z velikanskim treskom in hruščem se-sulo v globino. 170 gledavcev je bilo pri tem ranjenih; nekateri so težko pohabljeni.

Okrog zemeljske oble.

Pred kratkim, je začel v St. Fran-cisco, na vzhodni obali Združenih držav ameriških, angleški letalec Kingsford Smith polet okrog zemelj-ske oble. Sedaj se bliža koncu velike in drzne poti. V torek zjutraj ob zori se je pogumni letalec, ki je že zmagal Tihi ocean, dvignil s svojim letalom »Južni križ« v irski luki Dublin, da preko Atlantskega oceana doseže Njujork in od tam St. Francisco. Kingsford, ki v trenutku, ko pišemo te vrste, hiti med nebom in oceanom proti ameriški celini, je uverjen, da bo zmagal Atlantik v 38 urah. V Nju-

jorku bo torej prej ko »Novi list« v rokah naročnikov. Ker je pot z leta-lom iz Evrope v Ameriko zahtevala že mnogo žrtev, pričakuje svetovna javnost z napetostjo izid Kingsfordo-vega poskusa.

Romunski podmornik.

Zadnjo nedeljo so spustili v ladje-delnici na Reki v morje nov podmor-nik Definul, ki je namenjen za ro-munsko vojno mornarico. Pri tej pri-liki so se vršile vpričo zastopnikov italijanske in romunske vlade na Reki velike svečanosti.

Borza na Reki.

Na predlog ministra poljedelstva Jakoba Acerba se je ustanovila na Reki borza za kupčijo z blagom ali tako zvana blagovna borza.

Potopljene podmornice.

Ob polomu 1918. so odpluli nemški mornarji s 25 podmornicami iz puljskega pristanišča in jih v bližini Fa-žane potopili. To so storili raje, nego da bi prišle v roke sovražnikov. Sedaj se mornarsko poveljništvo v Pulju pripravlja, da dvigne potopljene pod-mornice. Uporabiti jih hoče kot staro železo.

Zmagovalec se vrača.

V petek se je vrnil v domovino ameriški admiral Byrd, ki je s tova-riši dve leti junaško vztrajal v ledu in noči na južnem tečaju. Odposlan-stvo se je vrnilo z bogatimi najdbami. Zmagovalcem južnega tečaja so v Njujorku pripravili veličasten spre-jem. Slavnosti in veselice se vrste dru-ga za drugo. Byrd je doživel že dva taka sprejema: prvič, ko je preletel severni tečaj l. 1926., in drugič, ko je preletel Atlantski ocean.

Pravi tiček.

Pretekli teden je odplula velika Kozuličeva ladja Saturnia iz Trsta v Ameriko. Pred odhodom so policisti stikali po vseh kotih za tajnimi izse-ljenci. Našli so enega v veliki platne-sni cevi, skozi katero hodi zrak v no-trino ladje. Ko je izstopil, je privlekel na dan vrečo polno sira, salame, kru-ha in piva. S tem je nameraval tešiti glad in žejo na dolgi poti. V sprem-stvu policistov je zapuščal ladjo in kazal pri tem zelo nezadovoljen o-braz. Tik pred izhodom se je pa izne-nada okrenil, sunil policiste od sebe in skočil v morje. Častnik Rudolf Scala in par mornarjev za njim, a tič je že zginil za pomolom, da ga ni bilo mogoče več najti. Na obalo so posta-vili stražo, da pazi, če se odkod prika-že ubežnik, pristaniško poveljništvo je dalo na razpolago celo ladjo »Au-dax«, ki je iskalo prebrisanca po vsej luki. Vse zastonj! Nekateri menijo, da se je v splošni zmedbi splazil neopa-ženo na suho in zginil. Policija ga se-daj išče v mestu.

Miljarde za oboroževanje.

Ko je francoski finančni minister Cheron (Šeron) odstopil, je pustil v državni blagajni zelo velike prihranke. 30. novembra 1929. so imeli v blagajni 19 in četrt milijard ali 19.250 milijonov frankov. Pretekli teden so pa socialisti dvignili glas, da so od tega bogastva ostale danes samo še 3 milijarde in pol in da je vlada uporabila denar brez vednosti poslancev. Načelnik vlade Tardieu (Tardje) je to zanikal, češ da je v blagajni še 11 milijard 300 milijonov prihrankov in razložil zaupno poslancem, kako so se uporabile ostale milijarde. »Il Giornale d'Italia« pravi, da je lep del teh milijard šel za oboroževanje Francije in male antante, predvsem Jugoslavije. Da se Francija vojaško močno opremlja, je jasno. Saj je Tardieu sam rekel, da si upa Francija izdelati danes v enem samem dnevu toliko orožja kakor pred vojno v več mesecih.

Istočasno je pa razposlal Briand vladam miroljubni načrt o Evropski zvezi.

Zasluzena kazen.

V ponedeljek so tržaški porotniki izrekli razsodbo proti Albinu in Francetu Pircu iz Temnice, ki sta bila obdolžena umora lastnega očeta. V noči 12. novembra lanskega leta je Albin ustrelil z avstrijsko pištolo očeta, ko se je napravljal v zgornjo sobo. Albin je preiskovalnemu sodniku izjavil, da sta se z bratom Francetom že septembra meseca domenila, da umorita očeta, ker da z njima grdo postopa in zapravlja premoženje. Ko je Albin izvršil strašen zločin, ni bilo doma Franceta, ki je šel po svetu. Sodišče je prisodilo Albinu 15, Francetu 13 let. Albin je star 17 let, France 19.

Ob žetev.

Iz Grčije prihajajo poročila, da je silovita toča uničila v raznih pokrajinah vse poljske pridelke. Škoda je velikanska in bo vplivala tudi na državni proračun. Po vseh cerkvah se ljudstvo zbira k molitvam, da bi jih Bog obvaroval še hujšega.

Trgovci s strupom.

V francoskem pristanišču Marseju so zaplenili 11.000 kilogramov raznih omamil (opij, kokain, hašiš), ki so bila namenjena v vzhodno Azijo. Kdo je lastnik te velike zaloge v vrednosti par milijonov frankov, se ne ve, ker se skrbno skriva.

Nezvesti služabnik.

Neki Jože Kastelic je bil za blagajnika pri posojilnici v Črnomlju na Dolenjskem. Ker je imel dosti opravila z denarjem, se ga je prijel kar en milijon dinarjev, ki jih je Kastelic porabil za lastne špekulacije pri lesni trgovini.

Kresovi v Trstu.

Pri Sv. Ivanu so tudi letos slovesno proslavili sv. Jan. Krstnika. Na predvečer so Svetivančani razsvetlili hiše, rakete so frčale v zrak in na obronkih so plapolali kresovi. Pa tudi na Kjadinu, v Kolonji in Škorklji so mandrijarji zanetili kresove v čast sv. Jazneza.

Z dvema ženama — brez žene.

Nenavaden slučaj so morali te dni razsojati sodniki v Brescii. Neki Gulberti je šel kot 19-leten fant v Ameriko. Tam se je seznanil z nemško vdovo Kloger ter je pri njej živel. Nekoga dne pa pride k Gulbertiju neznan človek, ki v vdovinem imenu zahteva, naj podpiše pogodbo, da se uravna razmerje med fantom in vdovo. Ker fant ni znal angleško, je, kakor pravi, nevede podpisal ženitovanjsko pismo, ki je je predložil protestantski pastor. Čez nekaj časa je vdova svojega moža, ki baje ni niti vedel, da je pravičen mož, zapustila in Gulberti je šel domov ter se je pred štirimi leti poročil z domačinko. Zdaj je pa prišlo iz Amerike tisto pismo, ki dokazuje, da je Gulberti že bil oženjen in da je nova poroka neveljavna. Gulberti zdaj ne ve pri čem je, zlasti še ker so ga sodniki obsodili zaradi dvoženstva na eno leto pogoje ne ječe.

Letalo v avto.

To je že malo čudna nesreča, da ti letalo trči v avto. Pa se je le zgodilo. V Ameriki blizu mesta Lobey (država Indiana) je zaradi megle letelo letalo tako nizko, da je z vijakom oplazilo dirjajoči potniški avto. Trije popotniki so mrtvi, četrti je težko ranjen. Letalo se je razbilo. Krmar in mehanik sta pa še imela srečo, da sta ostala nepoškodovana.

Muhasti »Zeppelin«.

Zanimiv slučaj se je pripetil v nedeljo znanemu zrakoplovu Zeppelinu, ki je bil pritrjen na letališču v Hamburgu. Imel je odpluti v Berlin s 35 potniki. Poveljnik zrakoplova je baš šel pozdravit mestno gosposko, potniki so vstopali po lestvi v zrakoplov, ko se se orjak hkrati odtrže od stolpa in splava v zrak. K sreči se je posrečilo podpoveljniku in ostali posadki, ki so bili na krovu, dobiti oblast nad motorji, a pristati niso več mogli. Poveljnik in popotniki, ki so že imeli kovčege na zrakoplovu, so pa milo gledali, kako plove Zeppelin brez njih proti Berlinu.

Gori med mašo.

Predzadnjo nedeljo so bili farani v Rovtuh pri Logatcu ravno zbrani pri deseti maši, ko je začela goreti cerkvena streha. Žensk se je polotil strah, vendar so ljudje mirno izpraznili cerkev. Župnik je naglo maševal do konca, med tem so ogenj pogasili. Del strehe je zgorel. Ogenj so povzročili prihrkovači, ki so vrgli cigaretni ogorek z zvonika na streho.

V svarilo.

Vaška lepota Josipina Heitz je lansko leto zapustila rodni krov v Alzaciji in šla za srečo v Pariz. Tam je dobila skromno službo kot natakarica, in se je seznanila z nekim 30-letnim Lazarejem. Ta ji je začel pripovedovati, da bi s svojo lepoto postala lahko slavna kinematografska igralka. Premotil jo je, da je odpotovala z njim baje v znano severnoameriško mesto Los Angeles, kjer bo dobila potrebno izobrazbo. Toda mesto v Los Angeles je Lazare pripeljal nevednega dekleta v Buenos Aires v Argentinu.

tino, kjer jo je brezsrčno prodal v javno hišo. Po dolgih mesecih silnega trpljenja se je posrečilo prevarani deklini zapustiti zloglasno hišo in se vrniti v Pariz. Tam je naznanila zavalca sodniji, ki ga je dala pod ključ.

Zvest čuvar.

V Pulju so našli pretekli petek v majhni hiši mrtvo truplo 70-letne starke Marije Sinožičeve. Zdravnik je ugotovil, da je žena umrla pred 7 dnevi naravne smrti. Kraj mrtve starke je stal na straži njen mali psiček, ki se ni vseh 7 dni odstranil od gospodinje. Psiček je bil od dolgega stradanja silno shujšan in oslavljen.

Albanija.

V Albaniji doslej še niso imeli pravega ljudskega štetja. Zdaj so pa štetje izvedli, kolikor se je pač dalo, in ugotovili, da ima država 833 tisoč podanikov. Večina so turške vere, pravoslavni je 180.000, katoličanov pa komaj 94.000.

Lucchesi na zatožni klopi.

Zadnji petek se je vršila pred goriškim okrožnim sodiščem kazenska obravnava proti lastniku bivše Narodne tiskarne g. Ludviku Lucchesiju (poprej Lukežiču) radi poskušane slesarije. G. Lucchesi je obtožen, da je kot dobavitelj tiskovin in drugih pisarniških potrebščin za razne občine v letih 1928. in 1929. zaračunal istim že plačane ali pa ne dobavljene pošiljke. Na ta način je oškodoval, kakor pravi obtožnica, občino Kobarid in njej priključene občine za 3558 lir, Podkraj za 5000 lir, Vipavo za 11.837 lir, Šebrelje za 7560 lir, Ponikve za 2960 lir in nekatere druge za neugotovljene zneske. Razun tega je obtožen, da je skušal podkupiti obč. tajnika Bogumila Čehovina v Štanjelu na Krasu z 900 lirami, katere mu je poslal za že izvršena in še nameravana naročila pri njegovi tvrdki. V teku razprave, ki je bila mestoma zelo živahna, je Lucchesi na podlagi svojih knjig, računov, kopirnic in drugih listin dokazoval, da ni nikoli poslal nobenega neopravičenega računa; zahteval je vedno samo, kar so mu bile občine dolžne. Če so se pripetili pogreški, so jih zagrešili obč. komisariji, obč. načelniki in tajniki, ki niso imeli knjig tako v redu kot on. Glede g. Čehovina se je tako le opravičil: g. Čehovin je bogat posestnik, ki mu je v slučajih potrebe večkrat priskočil na pomoč z znatnimi zneski, ne da bi zahteval obresti; onih 900 lir zato ni smatrati za nič drugega, kakor za majhen dar v priznanje raznih uslug.

Kot prva priča je bil zaslišan g. pokrajinski nadzornik Castagnoli, ki je slišal o nerednostih tvrdke Lucchesi in dobil nalog, da jih preišče. Izvršil je svojo nalogo in v resnici dognal razne nepravilnosti.

Polkovnik Bertetti, bivši obč. načelnik v Ajdovščini, je kot priča izjavil, da je našel pri prevzemu občine Dol-Otlica pisarno v neredu, ki ne dela časti njegovemu predniku, zato ne more ničesar povedati.

Po zaslišanju še nekaterih prič je bila radi pozne ure obravnava preložena na prihodnji petek 27. julija.

Kako je s politiko.

AMERIŠKE CARINE.

Dne 17. junija je predsednik Združenih držav Severne Amerike gospod Hoover (Huver) odobril zakon, s katerim se zvišajo carine na uvoz blaga iz Evrope in drugih dežel v Ameriko. Poviški so tako veliki, da je nastal skoro v vseh državah sveta najhujši odpor. Angleško prekmorsko posestvo Kanada v Severni Ameriki, ki je neposredni sosed Združenih držav, je sklenilo, da zapre v deželo pot ameriškem blagu. Ravno tako nezadovoljstvo je nastalo v Franciji. Minister trgovine gospod Flandin (Flandén) je izjavil, da je po novih carinah francoski uvoz v Ameriko jako ogrožen. Trgovinski odbor parlamenta je predlagal, naj vlada prekliče vse ugodnosti, ki jih je doslej dovoljevala Ameriki, ker je večini francoskega blaga odslej zaprta pot čez morje. Ravno tako se je z ameriški carinami bavila španska vlada in dala načelniku vlade generalu Berengueru polno moč, da izpelje vse ukrepe, ki so potrebni v obrambo španskega narodnega gospodarstva. Prizadete se čutijo češko-slovaška republika, Avstrija in Nemčija. Udarjena se čuti v posebni meri tudi Italija, zakaj Združ. države Severne Amerike so predstavljale doslej drugo mesto med državami, kamor gre italijanski uvoz. Največ italijanskega blaga je kupovala doslej nemška republika. Italija je dovažala iz Severne Amerike predvsem živež in surovine.

Italija in Amerika.

Po uradnih številkah je Italija uvozila v letu 1929. iz Severne Amerike bombaža za 1543 milijonov lir, žita za 416 milijonov, bakra za 260 milijonov, ostalo blago je obstajalo iz strojev, premoga, drv, lesa in tako dalje. Italijanski uvoz v Severno Ameriko je pa obstajal po večini iz pridelkov in predmetov, ki jih uživajo v Ameriki italijanski izseljenci: iz 185 milijonov sira, iz 170 milijonov paradižnikov, iz 144 milijonov svile, iz 123 milijonov klobukov in tako dalje. Na vse te predmete je Amerika nalagala doslej 40 od sto njihove vrednosti. Po novem zakonu se carina poviša še za novih 30 od sto. Ta bremena so težka, zakaj Italija mora plačevati Ameriki samo za zasebne in javne dolge vsako leto okoli 700 milijonov lir, pri čemer niso všteti vojni dolgovi. Kako naj Italija plača ta denar Ameriki, če se sedaj uvoz ustavi in s tem zaslužek zmanjša? »Il Popolo d' Italia«, ki ga urejuje Mussolinijev brat, pravi, da bo morala Italija na ta ameriški napad dostojno odgovoriti. »Mi bomo kupili v Severni Ameriki samo toliko, kolikor bo Amerika pri nas naročila. Ostalo si bomo nabavili v Južni Ameriki in v državah, ki hočejo z nami kupčevati. Žito, premog, petrolej, železo so predmeti, ki si jih nakupimo lahko tudi drugod. Če hočejo Amerikanci pobrati vojne dolge, nam morajo dovo-

liti, da ž njimi kupčujemo. Na tem polju se bo pričel boj, toda brez sovražstva in brez prenapetosti.«

Iz vsega tega sledi, da se čuti Severna Amerika močna dovolj, da izzove na boj vse evropske države. V svetovni vojni se je tako obogatila, da se nikogar več ne boji in da se smatra za prvo deželo na svetu.

RUSIJA IN SVETOVNA GOSPODARSKA KRIZA.

Na celem svetu vlada huda gospodarska kriza, ki jo spoznamo po sledečih dejstvih:

Mnogo držav je globoko zadolženih. Če hočejo plačati dolge in kriti druge potrebe, morajo državljane močno obdavčiti. Da zmaga vse davke in dajatve, je prebivalstvo siljeno skriti lastne potrebe in kupuje zato manj obleke, hrane in drugega blaga. Iz tega nastaja huda agrarna kriza, ki teži danes skoraj na celem svetu. Kmetovalec ima velike stroške in mora prodajati svoje pridelke po zelo nizki ceni. Trenutno je cena pšenici v Zedinjenih državah tako nizka, kot že ni bila celih zadnjih 65 let. Sladkor dobiš danes na svetovnem trgu po 1.20 do 1.50 lir kg. Slično je s kavo. Svetovno znano dansko maslo je trenutno po 8 do 9 lir in tudi po taki ceni se prav težko odda. Podobnih primerov bi lahko navedli brez števila.

V ozkem stiku z agrarno krizo je velika brezposelnost. Na Angleškem se spreha nad poldrugi milijon delavcev, v Nemčiji okoli 2 milijona, v Zedinjenih državah cenijo število brezposelnih na 5 milijonov. Francija je v Evropi edina država, ki ne pozna brezposelnosti. Pač pa trpi na tej boleznici Rusija, kjer je skoro milijon ljudi brez dela.

Če pa delavec ne zasluži in kmetovalec nima denarja, trpe tudi trgovci in obrtniki, tvorničarji, zdravniki, odvetniki in celo duhovniki.

Rekli smo, da je vzrok gospodarske krize velika zadolženost držav. So pa še drugi vzroki. Na Kitajskem divja n. pr. huda državljanska vojna in zato je uničeno vse gospodarstvo. Milijoni umirajo od lakote, ker nimajo sredstev za življenje. Kitajska ima 400 milijonov ljudi, vsak peti prebivalec zemlje je Kitajec. V Indiji se vrši borba proti Angliji in proti vsej evropski trgovini, kar je hudo, če pomislimo, da živi tam nad 300 milijonov ljudi. Poleg tega je še Rusija zaprta od sveta. Ta država vlada pa nad šestim delom zemeljske oble, vsak 12 človek je danes sovjetski državljani. Vse te nepregledne milijonske množice ljudi so deloma izgubljene za svetovno trgovino.

Stradanje v bogastvu.

Rusija je bogata dežela. Na jugu, to je na Krimu in Kavkazu uspeva grozdje, krasne breskve in smokve. Bolj proti severu leže prostrane ravnine rodovitne zemlje, kjer žito kar samo raste. V Sibiriji sejejo ponekod

rž kar v sneg, ne da bi zemljo prejorali, a kljub temu imajo obilen pridelek. V deželi so velikanski pašniki z milijoni konj, goved in druge koristne živine. Rusija ima danes eno četrtno vseh konj na svetu.

Preko brezmejne države se vlečejo silni, temni gozdovi. Pisec teh vrst se je vozil z železnico 5 dni skozi samo šumo, le tu pa tam je stala postaja s seliščem in par njivicami. Pod rusko zemljo leže najrazličnejše rude: železo, baker, srebro, zlato in tudi dragi platin. Po svetu so znani premogovniki v kotlini Donec in petrolejski vrelci ob Črnem morju (Baku). Po vrhu ima dežela velikanske reke, polne rib, in v tej vodi najcenejši vir za električno silo. Saj je vsem znana pesem »Volga, Volga, matj rodna«, kjer Rusi po pravici opevajo Volgo kot rodno mater.

Vsa ta velika in bogata Rusija s svojimi 150 milijoni ljudi je danes odrezana od ostalega sveta, v mestih in na deželi vlada revščina. Ljudje se morajo kakor v času vojne nastavljanje pred zadružnimi trgovinami in čakati z izkaznico v roki ure in ure, da dobijo svoj skromni delež moke ali mesa. Proste trgovine skoro ni več, v kolikor je pa je, moraš plačati za blago visoke cene, ki jih navaden državljan ne zmore. Ruski zasebni trgovec zahteva visoke cene zato, ker si je blago nabavil večkrat s smrtno nevarnostjo in ker ne ve, ali mu blaga ne zarubijo in ga vržejo v ječo.

Po sovjetskem načrtu mora vsa zasebna trgovina izginiti, nadomestile naj bi jo zadrage.

Ruski dumping.

Glede zunanje trgovine je »Novi list« že pisal, da je v sovjetski Rusiji trgovina s tujimi državami prepovedana. Inozemska kupčija je državni monopol. Sovjetska oblastva sama določijo, kaj, po kakšni ceni in kje je treba kupiti in prodati.

To oblast izrabljajo sovjeti tudi v politične namene. Če se jim zdi potrebno, vržejo kljub domačemu pomanjkanju na tuji trg to ali ono blago. Tako so prodajali pred kratkim v Belgiji žveplenke po trikrat nižji ceni, nego stanejo v Rusiji. Posledica je bila, da so morale 3 belgijske tovarne ustaviti delo. Tako prodajanje pod ceno, to se pravi z zgubo, imenujemo z angleškim izrazom dumping.

Od te ruske sovjetske politike trpe danes več ali manj vse države. Najbolj prizadeta je svetovna trgovina z lesom. Rekli smo, da se nahajajo v Rusiji silni gozdovi, kjer ni še nikdar odjeknila sekira. Tu sečejo danes bataljoni delavcev starodavna drevesa, za delo dobivajo pičlo hrano in še pičlejše plačilo ali pa le izkaznico in kos vojaške obleke. Ker je povrhu gozd državen, je umljivo, da je les poceni in ga boljševiki lahko mečejo na svetovni trg. V zadnjih dneh preplavlja ruski les predvsem Anglijo in Holandijo, pa tudi Italijo, Španijo in posebno Južno Ameriko. Hudo so pri-

Trgovske knjige,

katere morate uvesti najkasneje s 1. julijem 1930., vam nudi najcenejše Katoliška knjigarna v Gorici, Piazza della Vittoria 11.

zadete od ruskega dumpinga Jugoslavija, Avstrija, Češka, Rumunija, Bolgarija, Švedska in Finlandija, države, ki same les izvažajo.

Čisti dumping, to je očitno prodajanje pod ceno, se opaža najbolj pri maslu, jajcih in sladkorju, deloma tudi pri suknju. V Rusiji je danes pre malo masla, ker se je radi državljanske vojne in zgrešene notranje gospodarske politike število goveje živine zelo skrčilo, a kljub temu Rusija prodaja maslo. Isto velja za jajca. V Trstu si do nedavna lahko kupil na debelo poljubno količino ruskih jajec po 20 stotink, dočim so bila pri našem kmetu po 30 in 35 stotink. V Rusiji sami pa jajca prav težko dobiš, v mestih le za otroke proti izkaznici.

Po uradnih sovjetskih podatkih proizdelajo danes v Rusiji komaj 65% predvojnega sladkorja, ki niti od daleč ne krije notranje potrebe. Isto velja o tobaku. Toda kljub temu vržejo boljševiki vsako toliko na svetovni trg silne množine sladkorja in tobaka, in sicer po smešno nizkih cenah.

Celo bogate Združene države Severne Amerike imajo opravka z ruskim dumpingom. Predsednik republike Hoover je dobil pred kratkim spomenico domačih premogokopov, kjer tožijo sovjete, da uvažajo v Ameriko premog pod produkcijsko ceno, in sicer samo zato, ker hočejo oškodovati ameriško premogokopno industrijo.

Sovjeti prodajajo tudi vino. Nedavno je priplula v Brazilijo sovjetska ladja s 40.000 hl, ki so jih prodajali za polovico manjšo ceno, nego so bile druge ponudbe. Pri tem pridela Rusija v splošnem komaj 3 milijone hl vina, ki bi ga velikanske ruske množice prav lahko popile, mesto da bi se zastrupljale z žitnim špiritom ali vodko. Rusko vino se je pojavilo tudi v Trstu in na Reki.

Kakšnemu smotru služi vsa ta politika? Večkrat potrebujejo v Moskvi

naglo tuje valute in da pridejo hitro do dolarjev, prodajo v tujino ceneno blago. Iz večine gre pa za politični pritisk. Boljševiki hočejo v sosedni državi povečati brezposelnost, vzbuditi delavske nered in prisiliti tako tujo vlado k popušcanju.

Kristusov triumf.

Danes teden je ves katoliški, svet na stečaj odprl vrata božjih hramov, da v slovesnem sprevodu ponese ven na ulice, med življenje Kristusa v presveti Evharistiji, da se mu poklonijo vsi kot zmagovalcu nad tvarnim in minljivim. Praznik sv. Rešnjega Telesa je eden najlepših dni za naše fare in vasi, saj hodi v tem jutru sam božji Zveličar med našimi zorečimi njivami in domovi.

Ta lepi praznik je začela Cerkev obhajati že v davni preteklosti. Najprej so ga obhajali v Lüttichu, belgijskem mestu, na pobudo svete Julijane Cornillonske. L. 1264. ga je pa papež Urban IV. raztegnil na vso Cerkev. Do tega je pa prišlo takole:

Nekje na Nemškem je živel svet duhoven. Vendar pa so se ga polasčali dvomi, ali je božji Zveličar resnično pričujoč v presv. Evharistiji. Začel je živo prositi, naj bi mu bilo dano to resnično spoznanje. Da bi si izprosil to veliko milost, se je napotil v Rim na grob sv. apostolov. Po dolgem romanju je prišel v mesto Bolseno. Zjutraj je šel v bližnjo cerkvico maševati. Pred povzdigovanjem so ga zopet napadli hudi dvomi. Ko je pa povzdignil sv. hostijo, je nakrat začutil meso v rokah in iz hostije je začela kapati kri in curljati čez oltarno mizo in po stopnicah. Dvomeči mašnik pa je mesto hostije ugledal med rokami Zveličarja, tako kot ga je pokazal Pilat Judom »Ecce homo« (Glej, človek). Na mah se je novica o čudežu raznesla po vsej okolici. Mašnik pa je tekkel pred papežem, ki se je slučajno mudil v bližnjem mestu Orvietu. Papež je ukazal, naj v

stroške dumpinga mora pa plačevati rusko ljudstvo, zakaj sovjeti krijejo zgube iz državne blagajne. Žveplenke, sladkor, suknjo in les morajo plačevati ruski kmetje in delavci tem dražje, čim ceneje prodaja njih vlada te predmete v tujino.

slovesni procesiji prenesejo vse okravljene oltarne prte iz Bolsene v Orvietu.

Še isto leto je podpisal bulo (papeško okrožnico), ki oznanja praznik sv. Rešnjega Telesa. — Sv. Tomaž Akvinski je pa spisal molitve in himne za praznik, ki se je mahoma priljubil vsem vernikom.

Ta dan pa ni le zmagovalen pohod Kristusa Kralja, marveč je tudi demonstracija katoliškega živega prepričanja, ki se ne kaže le v zaprtih svetiliščih in doma, marveč si upa med svet, ki ga je sram svoje vere. Še celo na uredništvo je prišlo par dopisov, ki tožijo, da so se ponekod fantje sramovali nositi bandera in nebo pri procesiji. Za take je še zlasti potrebna zavest, da je pohod Zveličarja v Najsvetejšem res skrivnostno zmagovalstvo, je, ne pa solzavo pobožnjaštvo. Ti stavki naj bodo v razmislek našim ljudem, zlasti tistim, ki jim Telovo ni nič več kot drugi delopusti v letu.

Objave.

Vojne sirote.

ki nameravajo prositi za vstop v vojaške zavode, naj se obrnejo na tajništvo vojnih sirot (na prefekturi) za pojasnila.

Duhovne vaje za dekleta.

Običajne vsakoletne zaprte duhovne vaje za dekleta pri uršulinkah v Gorici bodo letos od 27. julija zvečer do 31. julija zjutraj.

Udeleženske naj se zglase pri vodstvu Apostolstva molitve, (Via Torrente 9). Istočasno naj pošljejo L. 36.— za oskrbnino. Rok za prijavitev poteče 20. julija. Ob prevelikem številu udeleženk bodo imele prednost tiste, ki se prej prijavile.

V. J. Križanovska:

KRALJICA HATASU.

Roman iz življenja starih Egipčanov.

Glas se ji je tresel. Nekaj gorkih solz ji je spolzelo po obličju. Vkljub sebičnosti in nečimernosti, ki sta posušili Keniamunovo srce, se mu je deklica zasmilila. Sedel je poleg nje in jo potegnil k sebi.

»Uboga Nejta, računaj vedno name kot na svojega najboljšega prijatelja. Zdaj ne dvomim več, da ljubiš nekoga, toda nisem hud nate zaradi tega. Če boš kedaj potrebovala svetovalca ali zaščitnika, me pokliči. Jaz ti bom vedno vdan z dušo in telesom.«

Nejta je vsa ginjena naslonila glavo na Keniamunovo ramo. Solze so ji kar lile iz oči. Končno se je vzklonila in stisnila roko mladega vojščaka.

»Hvala ti, Keniamun. Če bom kedaj slutila nevarnost, te pozovem. Sprejmi zdaj od mene dar, ki sem ga prinesla k Roanti, da ti ga izroči. Sami bogovi so te privedli semkaj, da ti ga morem izročiti lastnoročno.«

Vstala je in vzela z mize krasno skrinjico, v kateri je bilo nekaj dragocenega nakita.

»Vzemi tole in pa to, kar ti pošilja v mojem imenu Roanta.«

»Nejta,« je rekel Keniamun, ki ga je dekličina velikodušnost ganila, »kako naj se ti zahvalim. To je celo premoženje. Ali ga morem sprejeti od tebe?«

»Od sestre in prijateljice moreš vse sprejeti. Zelo sem hrepenela po tem, da bi te mogla rešiti denarnih skrbi. Vem, da nisi bogat, Keniamun, in da imaš težko stališče v svojem stanu, ki zahteva mnogo. Dovolj tedaj, da razdelim s teboj nekaj zlata, ki ga imam v izobilju.«

»Hvala ti, Nejta,« je odgovoril Keniamun z vlažnimi očmi, »sprejemam tvoj dar in v potrebi se obrnem do tebe. Izgubil sem v tebi najboljšo in najlepšo ženo, vendar pa sem prepričan, da ohraniš zame mestece v svojem srcu. Zato sem srečen. Zdaj pa mi ne odbij neke prošnje. Dovolj, da te poljubim v znak najinega prijateljskega dogovora.«

Nejta se ni obotavljala niti za hip, ampak mu položila roko na rame in nastavila svoje rdeče ustne. Mladi mož, v katerem je kipelo nebroj občutkov, je pritisnil deklico na svoja prsa in jo strastno poljubil. Nato se je naglo obrnil in hotel oditi s terase.

»Keniamun, pozabil si škatlico!« je zaklicala Nejta.

Kaj nam pišejo z dežele?

Iz Istre.

Glem pri Kopru. — (Kobilice.) — Tudi pri nas so se pojavili veliki roji kobilic in to že tretje leto. Predlanskim so prišle bolj pozno; takrat niso napravile posebne škode. Lansko leto je bila škoda že večja, posebno na krompirju in fižolu. Letos so se kobilice pojavile bolj zgodaj, poleg tega jih je dosti več kot prejšnja leta. Bojimo se, da nam uničijo vse poljske pridelke. To je kazen božja. Pustimo delo ob nedeljah in hodimo k sv. maši!

Šapjane. — (Nagla smrt.) — 14. t. m. je umrla nagle smrti Marija Moljavec (Tišlarjeva). Zjutraj je šla zdrava na delo. Ni bila še 10 minut na njivi, pa se je zgrudila mrtva, zadeta od kapi. Zapušča še iz vojne bolnega moža in 3 otroke. N. p. v m.

Nova Kračina. — Že dve leti delajo cesto iz Jelšan čez našo vas. Na sredi vasi je bil star most, ki ga obenem s cesto popravljajo. Približno kakih 15 korakov od mostu je podružna cerkev. Po novem načrtu bo cerkev stala pod cesto, da bo treba narediti do nje neke stopnice. — Pred kratkim sta se poročila brata Jožef in Franc Potočnik. Prvi je vzel v zakon Marijo Moljavec št. 15, drugi pa Marijo Moljavec iz Sušaka št. 20. Obe sta bili vrli članici Marijine družbe.

Podgraje. — (Za novim praporom.) — V nedeljo 15. t. m. smo imeli v naši vasi lepo slovesnost. Marijina družba si je nabavila zaželeno zastavo. Zastava je res krasno izdelana in je delo častitih šolskih sester iz Trnovega. Marijina družba se je veselo in v obilnem številu pomikala izpred farovža prvič s svojo zastavo. Te slovesnosti se je udeležila tudi Marijina družba iz jelšanske fare. Prečastiti g. dekan iz Jelšan je zastavo blagoslovil in imel spodbuden govor za Marijine otroke. Posebno se moramo zahvaliti č. g. Rožiču za vsa požrtvovalna dela, ki jih je storil za nas.

Vel. Brdo. — V Velikem Brdu pri Jelšanah nas je dosti bravev Novega lista. Zato je prav, da se v njem tudi o nas kaj bere. Pohvaliti se moramo, da ni bilo pri nas ves predpust nobene plesa. Imeli smo celo dve poroki brez plesa.

Mačkolje. — Ob nas fante in dekleta se je nekdo obregnil v listu, da se preveč valjamo v razkošju. Tisti dopisnik naj malo bolje pogleda. Fantje delajo od jutra do večera. 50 fantov je, pa že leta ni bilo potreba nobenemu orožniku v vas. Dekleta tudi delajo pridno na polju ali pa v tobačni tovarni. — Imeli smo dober pevski zbor; škoda, da se je razšel. Pevci in pevke, nič zato, če vas kdo po krivici kritiziral!

Dolina. — Z veliko požrtvovalnostjo nekaterih oseb smo hvala Bogu župnišče popravili, vse sobe preslikali in vse posnažili. Mnogo denarja smo prihranili z robotami. Zdaj čakamo še na dušnega pastirja, brez katerega smo že precej časa.

Iz tržaške okolice.

Škedenj. — (Nova sv. maša.) — Dobro stoletje ni videl Škedenj tako slovesnih dni kakor 14. in 15. t. m. ob posvečenju g. Placida Sancina. Preteklo je 108 let, odkar je Škedenj dal duhovnemu stanu drugega duhovnika. Prvi je bil posvečen v mašnika po ustnem izročilu pred 134 leti č. g. Jožef Sancin = Conkov, ki je izšel prav iz iste hiše kakor sedanji g. Placid. Že teden preje je zavladalo pravo mrzlično razpoloženje. Dekleta, žene in naši »kročkarji« so se takoj podali na delo. Pletli so vence, vili umetne cvetlice, napravili krasen slavalok, dekleta in žene so pripravljale narodno nošo. Prišla je zaželeno sobota in za njo nedelja. Ljudstvo je napolnilo farno cerkev. Duhovščina z novomašnikom, žene, dekleta v narodni noši in otroci so v lepem špalirju pričakovali presvitlega g. škofa. Ljudstvo je ginjeno sledilo cerkvenemu

obredu in v veliki vročini vztrajalo do konca službe božje. Posebno ganljiv je bil prizor, ko je novoposvečeni duhovnik prvokrat blagoslovil navzoče in ob poljubovanju rok sprejel čestitke od presvitlega nadpastirja, duhovščine in sorodnikov, medtem ko je iz kora zadonela pesem »Novomašnik bod' pozdravljen.« Drugi dan, v nedeljo, je bila cerkev prenapolnjena vernikov. V slovesnem sprejemu smo spremili g. novomašnika iz škofovega dvorca v cerkev. — Vsa slovesnost se je vršila v spravnem duhu in lepem soglasju vseh župljanov. Sledila je slovesna maša, med katero se je prvič izvajala skladba domačega glasbenika g. Alojzija Sancina — Čemote ob spremljevanju domačega orkestra. Lepa slavnost se je zaključila v škofovem dvorcu ob petju in sviranju našega orkestra in veliki udeležbi povabljenecv. Koroška popevka »Se davno mračil« je zaključila lep večer, ki bo ostal vsem Škedenjcem, duhovščini in novomašniku v prijetnem spominu. Da se je ta velika slavnost tako lepo zvršila, gre največja zasluga vrlemu g. drju Ukmarju in našim vrlim »kročkarjem.« E. Ž.

S Pivke.

Gaberče. — (Namesto pevskega zbora.) — V Gaberčah pri Senožečah je bilo včasih pevsko društvo. Peli so sami moški. Sedaj se je društvo razdrlo in so začela dekleta prepevati. Pa kako? Vzamejo s sabo po par fantov v senožeške gostilne, pa jo kar tam udarijo.

Iz idrijskega kotla in okolice.

Tečaj za umetno vezenje in krpanje priredi tvrdka J. Kerševani iz Gorice od 2. do 15. julija v Ljudski šoli v Idriji. Tečaj je brezplačen. Vodila ga bo gospa Kerševanijeva. Vabljenje so vse, ki se zanimajo za umetno vezenje.

Presv. R. Telo. — V četrtek na praznik presv. R. T. je bila ob 9. uri velika sv. maša, nato procesija z Naj-

Naglo se je okrenil, zagrabil škatlico in stekel ven, ne da bi se ozrl.

Ko je deklica ostala sama, se je vrgla na ležišče in si pokrila obraz z rokama. Izgubila je Keniamuna, ki bi ji bil vsaj prijatelj. Nato pa so ji misli prešle na ljubljene moža, ki pripada oni Noferuri, katera mu ne more dati sreče. Sovraštvo, ljubosumnost in obup so hkrati objeli strastno Nejtino srce, da je skoraj glasno vzkliznila:

»Roma! Roma! Zakaj sem se srečala s teboj?«
V tem trenutku je zaslišala pritajen vzdih. Zdrznila se je in zavpila. Nekaj korakov od nje je stal mladi Hartorin žrec, opirajoč se ob steber. Zaradi vročine ni imel na sebi težke svečeniške halje, ampak je bil oblečen kakor ostali egipčanski imenitniki: nosil je kratko belo tuniko, dvojnat ovratnik in kapo.

Stal je nepremično kakor kip in s čudnim izrazom strmel v Nejto, ne da bi opazil njeno razburjenost. Presenečena deklica se je tresla od strahu in sramu, da je izdala tajnost pred onim, ki ga je ljubila. Nejti se je zdelo, da ji je Roma bral v globinah duše in se morda posmehoval dekletu, ki je tako nepredvidno izdalo svojo skrivnost. Pri tej misli ji je šinila vsa kri v glavo.

Skočila je z ležišča, odbrzela kakor vihar mimo

žreca in hitela v dvorano. Hotela se je skriti za ta čas, dokler ne odide. Toda predno je dospela do goste sence sikomora, jo je neka roka ustavila.

»Zakaj bežiš od mene, Nejta? Umiri se!« je rekel Roma ter uprl vanjo svoj plamtčiji pogled. Toda mlada deklica je bila preveč razburjena, njena odporna sila je po zadnjih bridkosti in po pogovoru s Keniamunom že oslabela. Zavrtelo se ji je v glavi, v ušesih ji je zašumelo. Zdelo se ji je, kakor da je veter nekam nosi in da leti v črno brezno.

Ko se je zavedela, je ležala na kameniti klopci. Glava ji je počivala na Romovih prsih in čutila je njegovo naglo sopenje. Ko je mladi mož videl, da je prišla k sebi, jo je posadil, a jo še vedno držal za roko.

»Bolna si, Nejta,« je rekel prijazno, »to dokazuje tvoje razburjenje, ki nima pravega vzroka. Moraš se umiriti in zaupno gledati v bodočnost, ki ti obeta srečo. Bogovi so te osvobodili iz Hartatefovih rok in ti naklonili mladega, lepega človeka, ki te ljubi in te napravi srečno. Čemu torej solze? To mi dokazuje, da v tvoji duši vlada zmeda in ne ljubiš nobenega izmed teh, ki bi utegnili postati tvoji možje. Veruj mi, Nejta, da neprestane tožbe ne prinašajo sreče. Samo izvrševanje dolžnosti ti izpolni duševno praznino. Življenje zakonske

svetejšim, katerega je nosil preč. g. Osvald. Sodelovala je priznana cerkvena godba. Procesije so se poleg obilnega meščanstva udeležili tudi zastopniki vseh civilnih in vojaških oblastev. Lastniki kapelic so se potrudili, da je bil prostor za evangelije povsod lepo ozaljšan.

Sv. Ahacij. — V nedeljo 22. t. m. je Idrija praznovala vsakoletni zgodovinski rudniški praznik sv. Ahacija. V soboto na večer je bila po mestu bakljada z godbo, nato koncert na trgu. Zjutraj ob 5. uri budnica po mestu in predmestjih, ob tričetrt na devet sprevoz rudn. uradnikov in nastavljencev iz grajskega dvorišča z godbo na čelu v farno cerkev. Ob 9. uri je bila slovesna velika sv. maša, katero je daroval preč. g. monsignor ob asistenci šestih gospodov. Močan cerkveni pevski in godbeni zbor sta proizvajala slavnostno Wagnerjevo mašo. Po sv. maši slovesna procesija z Najsvetejšim, katerega je nosil preč. g. prodekan Peter Likar. Tudi te procesije se je udeležilo zastopstvo javnih uradov, cerkvene organizacije, šolski otroci in precej meščanov. Sodelovala je nova skupna godba in cerkveni mešani zbor, ki je jako lepo prepeval prelepe evharistične pesmi. (Pri prvem delu procesije bi v bodoče želeli večji red.) Popoldne je bila na Zemlji običajna rudn. veselica.

Na dopust. — Prejšnji teden je prišel na parnišni oddih iz Severne Amerike v Idrijo naš rojak g. Robert Sterner s soprogo, ki je tudi naša rojakinja. V dobi svojega bivanja v tujini je to že njegov tretji obisk. Veliko lužo bo torej sedaj že sedmič prevozil. Na svidenje šel!

Poročilo. — V soboto se bo poročil g. Viktor Čar, sin gozd. čuvaja, z g.čno Pavlo Knapovo, hčerko jamskega mojstra. Obilo sreče!

Sn. Idrija. — (Na gla smrt.) — Prejšnjo soboto smo pokopali Ano Hladnikovo, ženo rudarja in posestnika. V četrtek je zjutraj na videz zdrava vstala, celo dopoldne delala, opoldne pa že snivala na mrtvaškem

odru. Zadela jo je kap. Bodi ji Bog dober sodnik.

Govejk. — V bližini »Kluke« so v polnem teku dela za zgradbo nove vojsajnice za obmejne stražnike.

Vojsko. — Zadnje nedelje smo imeli že precej izletnikov, upamo pa, da se bo njih število sedaj pomnožilo. Meščani, pridite na oddih v naše gore!

Ledine. — Od 8. do 15. t. m. smo imeli v naši župniji ponovljeni sv. misijon. Čč. gg. misijonarji iz Mirna so nam cel teden v prelepih govorih povedali toliko koristnega za naš dušni blagor, da smo uverjeni, da ni vse padlo na neplodna tla. Pridig smo se udeleževali kljub poljskemu delu v prav obilnem številu. V ned. zjutraj smo imeli skupno sv. obhajilo, popoldne pa slovesno sklepno procesijo, katere se je udeležilo obilo faranov, okoličani nov in več sosednih duhovnikov.

Iz Brd.

Iz zapadnih Brd. — Zadnji dopis iz Podgore nas obvešča, da se bo s prvim julijem potniški avto Gorica — Vipolže — Molinut prekinil. To bo udarec za nas. Edina zveza, ki jo imamo z Gorico, se bo s tem pretrgala. Radi tega se vsi zapadni Brici strinjamo z dopisom iz Podgore in prosimo prevozno podjetje Ribi, naj bi par krat na dan potegnili ločniška korijera do Gradišča in skozi Podgoro v Gorico. Ker je sama ravan, se bo ta vožnja gotovo izplačala.

Biljana. — (Obvestilo.) — Letos se bo obhajala procesija s kipom presv. Srca Jezusovega šele 6. julija zvečer, ker je na 29. t. m., na praznik apostolov sv. Petra in Pavla, shod v Nozmem.

S Krasa.

Komen. — (Poročilo. — Strela.) — Pred kratkim se je poročil cerkveni pevec g. Godnič Just iz ugledne družine z gospodično Paškulino Leopoldo, gostilničarko. Mlademu paru želimo dosti sreče! — V bližnjem Volčjem gradu bi se bila 11. t. m. kmalu zgodila velika nesreča. Treščilo je v dve

hiši. Pri vdovi Štolfa je pokvarilo dimnik, ožgalo 11-letnega sinčka Dorčeta in omamilo vso družino, da so komaj prišli k zavesti. Bog nas varuj podobnih nesreč!

Zgonik. — (Slovo č. g. župnika.) — Po osemletnem delovanju med nami je v nedeljo 15. t. m. vzel od nas slovo č. g. župnik Butkovič. Zapušča nas radi bolezn. Njegovo delo za lepoto zgoniške in podružne cerkve in za naše otroke nam ostane v trajnem spominu. Solze ob slovesu so pričale dovolj jasno, da je bil g. župnik radi svojih pridig priljubljen tudi izven naše župnije. Bog mu daj ljubo zdravje in na novem mestu obilo božjega blagoslova! Našo župnijo bo upravljal č. g. Wester iz Repen tabra, upamo pa, da nam g. nadškof kaj kmalu pošlje stalnega dušnega pastirja.

Nabrežina. — (Nove poti. — Neumestno veseljačenje. — Letina.) — Pred kratkim sta se dali v javni promet dve novi cesti, ki jih je zgradila nabrežinska občina. Ena je uravnana in razširjena pot, ki drži od pokopališča do glavne ceste; druga pa je skrajšana pot, ki vodi na železniško postajo. — V naši vasi, oziroma v bližnji okolici, se vedno plesari. V Nabrežini so po veliki noči že štirikrat skladali »brjar«. Take zabave, ki za mladino nimajo nobenega haska pač pa škodo za žep in za zdravje, bi se morale omejiti. — Letošnja letina kaže prav dobro. Sena se je veliko nakosilo, žito in krompir uspevata dovolj dobro in tudi vinska trta obeta obilnega pridelka.

Sežana. — Popotnik, ki sem se mudil na Telovo v Sežani, sem opazil marsikaj, kar je vredno, da se dene na »protakol«. Navada je bila nekdanj, da so Sežanci za ta dan napravili več slavalokov ter postavili visok mlaj; letos pa niti dekleta niso okrasila cerkvenega vhoda z zelenjem. V tej stvari torej Sežana vedno bolj nazaduje! — Popoldne so napravili cerkveni pevci izlet v Šepulje, ki pa ne katerim gospicam udeleženkam ni bil všeč, ker bi bile rade plesale, pa niso

žene ti podeli novih radosti, ko postaneš mati. Na majhno bitje, ki ti ga podare bogovi, osredotočiš vse svoje misli in tedaj se boš smejala svoji sedanji otroški žalosti.

Nejta se je vzklonila s plamtečim pogledom.

»Ne govori tako, Roma,« ga je prekinila živo. »To, kar govoriš, diši po miru, čednosti in strogi modrosti božanstva, katerega služabnik si. Ne razumeš pa strastnih občutkov duše. Govoriš mi o dolžnostih. Kaj pa se srce zmeni za dolžnosti, če ga zakriva slika nekega bitja? Moje srce ni prazno, kakor si misliš. Prepolno je samo enega moškega, ki ga ljubim, in...«

Kri je šinila v obličje mlademu žrecu. Njegove oči, ki so bile uprte v izpremenjeno Nejtino obličje, so vzplamtele. Mlada deklica ni slutila, kako vabljava je bila v svoji strastni razburjenosti, ki je zajela vso njeno bistvo in jo skoro zavedla, da bi se bila zopet izdala.

»Nejta, Nejta,« je govoril Roma z neodločnim glasom ter jo prijel za obe roki. »Ne izpregovori več niti besedice, sicer boš preveč povedala, kar bi potem obžalovala. Nimam pravice vedeti za tajne tvojega srca.«

Kakor da se je nenadoma prebudila, je deklica utihnila, toda ni bežala. Občutek sramu in zdvojenosti jo je prikoval na mesto. Romove besede so jo prepričale, da

je mladi mož zaljubljen v svojo ženo in jo je zato še o pravem času zadržal, da bi mu ne bilo treba reči: »Ne morem te ljubiti!«

Ako bi bila opazila Romov otožni in strastni pogled, ki je bil uprt v njeno sklonjeno glavo, bi se bila umirila. Toda ni mogla dvigniti oči. Mlada deklica se ni zganila niti tedaj, ko se je žrec sklonil k njej in ji zašepetal: »Ne smatraj me za hladnega in brezčutnega, Nejta! Razumem vse, kar ti srce vznemirja.« Šele ko je zaslišala oddaljujoče se Romove korake, je omahnila na klopco in se spustila v jok.

»V imenu Raja in Hatore, čemu jočeš tu v samotiji?« je vprašal čez nekaj trenutkov zvočni Roantin glas. »Mislila sem, da si s Keniamunom. Ko sem zvedela, da je odšel, sem hotela k tebi, pa sem srečala Romo, ki je tekkel s čudnim izrazom na obličju iz tega gaja, kjer te zdaj vidim. Ali si se morda sprla z njim?«

Omahljiva in zaupljiva Nejta je zaupala Roanti tajno svojega srca in ji vse povedala.

»Mojega dobrega Romo ljubiš?« je rekla Roanta, ko je slišala dekličino povest. »Zdaj si še dražja mojemu srcu. Toda umiri se, draga, tvoje priznanje ga ni zmedlo. Prst bi si dala odsekati, da je bežal odtod ne zaradi tvoje ženske časti, ampak ker se je bal lastne sla-

imele s seboj gramofona! — Pred kratkim je posejla Sežano »Mara z Macedonije«; prišla je menda pogledat, kako je v »Markotovi škrinji!« — Ker se niso Orlečani na dveh »ohce« tih, ki so se pred kratkim vršile, dovolj naplesali, so priredili preteklo nedeljo kar javen ples. Ni dolgo, kar je nekdo grajal kraška dekleta, da preveč zapravljajo pri plesnih oblekah, kar pa ni res! Resnica je, da so letos za orleški ples zelo varčevale pri blagu. Porabile so malo, zelo malo, ker so skrajšale krila od vseh strani: od tal gor za 70 cm, od vratu doli pa dve celi pedi; rokavov pa sploh ni bilo potreba! Ob tej priliki treba pohvaliti tudi orleške mamice, ker so neustrašeno vztrajale ob plesišču, na katerem so se sukale njih zale hčerke. Še celo nekaj mamic se je vrtelo.

Povir. — (Očetje, palico v roke!) — Zares grdo je to, da nekateri fantje razsajajo ponoči okoli hiš: razbijajo šipe po oknih, cvetlice odnašajo in celo dvoriščna vrata snežajo. Če ne bo kmalu miru, bodo kurja očesa!

Lipa. — (Huda kača.) — Oni dan bi se bila nekemu kolesarju skoraj pripetila huda nesreča. Kolesaril je proti Temnici, ko opazi pred sabo veliko kačo črnico, ki se je vila čez cesto. Kolesar gre naprej, toda naenkrat plane kača nanj in ga silovito udari po hrbtu. K sreči da se je kačin rep zamotal v kolo, sicer bi se lahko ovila kolesarju okoli vratu in ga zadavila. Tako pa je prečke pri kolesu trla, dokler niso prišli kosci z bližnjega travnika in žival pobili. — V bližnjih Šibeljah se je poročil g. Furlan Ivan z gospodično Maričko Joganovo iz Škrbine. Obilo sreče!

Iz Gor.

Sv. Lucija. — (To in ono.) — Praznik sv. Rešnjega Telesa smo obhajali prav slovesno. Med številnimi mlaji in okusno okrašenimi hišami je šla veličastna procesija v prav lepem redu. — Letoviščarji že prihajajo. Gotovo, da pridejo tudi letos v obil-

nem številu v naš lepi planinski kraj, kjer je toliko naravne lepote in svežega gorskega zraka. — Pri nas fantje čimbolj opuščajo kajenje. Še med kadilci je več takih, ki prižgejo cigareto le zato, da vidijo, od katere strani veter piha.

Ravnica. — (Prihod novega in slovo dosedanjega dušnega pastirja.) — Na praznik sv. Alojzija je obhajala Ravnica izredno slovesnost. Ob 5. uri popoldne je prispel novi dušni pastir veleč. g. Peter Butkovič, povsod znani ugankar Domen, v spremstvu devinskega g. dekana in drugih duhovnikov. Pri krasnem slavlolu pred cerkvijo je pozdravil prvi cerkveni ključar v krepkih, a pri srčnih besedah »našega moža«, novodošlega gospoda; tudi fantovska in dekliška Marijina družba sta ga lepo pozdravili. V cerkvi je dosedanji upravitelj duhovnije č. g. Filipič v ginjažljivih besedah govoril o zgodovini ravnškega vikarjata. Omenil je vseh 29 dosedanjih dušnih pastirjev. Omenil je zidavo nove, prelepe cerkvice in obnovitev farovža, predvsem pa duhovno obnovitveno delo, ki je bilo lepo kronano s posvečenjem skoraj vseh družin presv. Srcu in z ustanovitvijo dveh vzornih Marijinih družb (fantovske in dekliške). Zahvalil se je Bogu in dobrim duhovljanom za tolažbo teh uspehov, kakor jih le redkokdaj žanje duhovnik v rojstnem kraju. Nato je predstavil globoko ginjenim duhovljanom novega dušnega pastirja ter jim priporočil, naj bodo tudi njemu z enako ljubeznijo vdani, saj prihaja v imenu Gospodovem. Novi dušni pastir se je zahvalil za krasni sprejem in prosil vernike za potrpljenje, ker ga je pripeljalo v ta mali kraj zrahljano zdravje, ki ga želi utrditi. Njegova želja je, da bi mu Bog dal vsaj toliko moči, da bi mogel uspešno nadaljevati delo, ki ga je skozi 11 let in dva meseca vršil prednik. Po toplih besedah dušnih pastirjev je zapela vsa cerkev zahvalno pesem in nato prejela od novega g. vikarja, tridesetega v vrsti ravnških dušnih pastirjev, sv. blagoslov z Najsvetejšim.

Kal nad Kanalom. — (Poročilo.) — V soboto 21. t. m. se je poročil g. Alojz Vida, lastnik hotela »pri zlatem jelenu« v Gorici, z našo domačinko Marijo Bavdažovo. Novemu paru želimo obilo sreče!

Koseč-Drežnica. — Iz Koseča smo prejeli: Neki neznanec je sestavil rezkurz, ki ga je Grosar Mihael, Koseč 20, poslal na prefekturo v Gorico. Za rezkurz je 10. junija zahteval tudi priporočilo na kobariškem županstvu. Nihče od podpisanih ni imenovanega pooblastil za kaj takega. Izjavljamo, da nima imenovani prav nikake pravice nastopati v našem imenu ter odločno protestiramo proti zlorabi naših imen. Koseč, 16. junija 1930.

Sledi 20 podpisov.

Tolmin. — (Praznik sv. Rešnjega Tel. — Semenij. — Nežgoda.) — Na praznik sv. Rešnjega Telesa se je kot vedno vršila procesija okoli Tolmina. Udeležili so se je v velikem številu. Tudi okna so bila povsod razsvetljena in okrašena. Oltarčki so bili lepi, pred hišami pa so stali mlaji. — V nedeljo je bil pri nas največji semenj v letu. Toliko kramarjev kot letos že dolgo ni bilo. Tudi iz drugih krajev je prišlo dosti ljudi, tako da je bilo ves dan prav živahno. — Istega dne v nedeljo se je pripetila pred cerkvijo majhna nezgoda. Neki neznanec je pridrvel na motornem kolesu po cesti s tako naglico, da je podrl Ivanko Kavčičevo (p. d. Jeučkovo) iz Čadrga, ki je zadobila pri tem več zunanjih poškodb. Neznanca zasledujejo orožniki.

Iz Vipavske doline.

Črniče. — (Lepa fara.) — Shod sv. Vida, farnega patrona, smo praznovali letos posebno slovesno. Imeli smo pa tudi vzrok. Tam po zimi smo pridno in požrtvovalno robotali in si delali novo pot za procesije; ob tej poti nam je domačinka g. Semolič postavila lepo kapelico in zanjo kupila krasen kip sv. Srca Marijinega, da ne bo manjkalo Materinega Srca, kjer

bosti. Si prelepa, da bi mogel ostati ravnodušen, ko ve, da ga ljubiš. Bodi uverjena, da je Roma narejen iz ravno takega testa kakor vsi ostali moški. Samo njegovo obličje je videti tako čednostno. Poleg tega pa ga muči ona zoprna žena!«

»Zakaj se je oženil z njo?«

»Ah, mladostna lahkomišelnost. Kakor vsi moški se je pustil tudi Roma zavesti; napravil je vsakojakih neumnosti, ki jih je pozneje obžaloval. Posledica tega je bila, da se je zvezal z ženo, ki mu ni enaka po stanu! Ne ljubi je več in je ne more spoštovati, kajti Noferura se ne odlikuje ne po značaju ne po čednostih.«

»In vendar jo ljubi,« je vzdihnila Nejta. »Povej mi, Roanta, ali je lepša od mene?«

»Ne, ne, ti si brez dvoma lepša. Poleg tega pa nima nikake nežnosti. Umiri se; to reč pojasnim Romu, da ti pove resnico. Kakor hitro zvem, da te ljubi, te o tem obvestim.«

»Ne mislim, da me ljubi,« je rekla Nejta. »Šel je od mene in ni hotel poslušati mojega priznanja ljubezni.«

»To dokazuje, da se je bal samega sebe. Zdaj pa pojdiva, draga Nejta. V najkrajšem času se vrne Hnumgoten in moram pogledati, ali je vse pripravljeno za obed.«

V tem trenutku je pritekla mlada črnka in vzkliznila:

»Gospa, gospa! Prišla je plemenita Noferura in prosi, če bi smela s teboj govoriti.«

Ko sta prišli na teraso, sta zagledali Noferuro, ki jima je šla naproti. Mlada žena je bila nakičena in polna zapestnic in prstanov. Širok rubinov naglavni nakit ji je držal skupaj črne lase. Nad čelom se ji je pozibaval lotosov cvet. V roki je imela kito enakih cvetic.

Noferura je radovedno uprla oči v Nejto. Ta pa je blela in potrta opazovala ženo ljubljene človeka.

»Zdrava, Noferura. Predno sedeš, dovoli, da ti predstavim svojo najboljšo prijateljico Nejto, hčerko plemenitega Mena in nevesto princa Sargona.«

»Ah, to je zares srečen slučaj, za katerega hvalim bogove. Že davno sem želela spoznati lepo nevesto, krajičino varovanko.«

Vse tri so sedle in Noferura je začela razlagati svačkinji, da je prišla k njej zaradi pisma, ki ga je prejela od neke sorodnice iz Memfisa. Nejta je radovedno in ljubosumno zasledovala vsako kretnjo svoje protivnice. Priznati je morala, da je Noferura dovolj lepa, da bi si utegnila pridobiti možovo ljubezen, če jo je izgubila.

(Dalje.)

že iz l. 1928. stoji kapelica, posvečena Sreću Sinovemu. — In tako se je na sv. Vida dan pomikala iz prekrasno okrašene župne cerkve procesija postavnih mož, jakih fantov, skrbnih mater in belih deklet ter nedolžnih otročičev, da je spremila nebeško Gospo po novi »Gospodovi poti« v novi dom, ki ga je g. dekan ob asistenci 4 duhovnikov blagoslovil in kjer je g. profesor Terčelj faranom o Materi in Varuhinji naši prelepo govoril. Bog plačaj vsem, ki so »pot Gospodovo« požrtvovalno po zimi pripravljali, vsem, ki so nam kapelico zidali, cerkev okrasili, maje postavljali, Bog plačaj pevskemu zboru in Marijini družbi. — Na praznik presv. Rešnjega Telesa se je prvič vršila po novi poti procesija z Najsvejšim v najlepšem redu in slavnostnem razpoloženju. Procesije so se udeležila tudi krajevna oblastva. — Letina kaže prav dobro. Naj bi jo božji blagoslov obvaroval vseh nesreč! Polna seveda ni, žito je semtertja po-

leglo, a kdaj pa mi popolno Bogu služimo?

Gorenje Vipavsko. — (Čast takim fantom.) — Na praznik sv. Trojice sem v družbi prijatelja kolezaril po zgornji Vipavski. V Logu sem videl zbranih pri popoldanski pobožnosti nad 400 samih fantov. Ti fantje so po večini vsi v Marijini družbi. Govornik č. g. Ferjančič jih je navdušenobdril. Videl sem, da se fantje počutijo zelo zadovoljne, ker so se razhajali veseli.

Iz goriške okolice.

Vrtojba. — (Nagla smrt.) — V nedeljo 22. t. m. je na naglem umrla v 41. letu življenja Jožefa Vuk. Utrgala se ji je po kosilu žilica v glavi, kri je zalila možgane in revica je podlegla. Bila je dobra vzgojiteljica, skrbna gospodinja in modra žena. — Zapušča žalujočega moža in štiri nedorasle otroke. Počivaj v miru, blaga žena, družini pa odkritosrčno sožalje.

Okno v svet.

V Indiji teče kri.

V soboto so se v Indiji, in sicer v mestu Bombay, zopet hudo spopadli Gandhijevi pristaši in policija. Nemiri so se pričeli že ob sedmi zjutraj, ko je policija razganjala četo nacionalistov, ki so po vojaško korakali po ulicah. Ko je počil glas o prvih spopadih, se je nabralo kar brž kakih 15.000 ljudi na glavnem trgu. Pričelo se je prepiranje in pretepanje; ženske so stale v prvih vrstah. Policija pa je preko njih tolkla z gumastimi biči po glavah. Ranjenih je bilo v teh borbah 500 oseb, 150 precej težko. Nemiri v Indiji se še vedno širijo. Zato je angleška vlada pričela pogajanja z zaprtim Gandhijem.

Boj proti makedonskim komitašem.

V nedeljo in ponedeljek ponoči so v Sofiji in v bolgarskem delu Makedonije udrli orožniki na ukaz vlade v številna stanovanja makedonskih revolucionarjev in odgnali cele trupe v zapore. Med zaprtimi so tudi nekateri voditelji gibanja, tako bivši poslanec Kušev in član revolucionarnega makedonskega odbora Gerazimov. Da ima odločni korak bolgarske vlade velik pomen za notranjo in zunanjo politiko države, je razvidno že iz tega, da so imeli pred aretacijo zunanji ministri Burov, minister vojne, vojaški poveljnik mesta Sofije in ravnatelj policije dolga posvetovanja. Kdor pozna zgodovino makedonskih revolucionarjev, ve narameč, da so to ljudje, ki se ne plašijo nobenega sredstva v borbi proti nasprotnikom. Ko jih je pokojni Stambolijski hotel pritiskati, so prevrgli vlado in ga umorili. Da bi ne izbruhnila sedaj zopet krvava vstaja, so morali bolgarski ministri postopati previdno in zelo odločno. Doslej je imela vlada gospoda Ljapčeva uspeh, v Bolgariji je popolen mir in red. Ni pa izključeno, da se bodo skušali »makedonstvujušči« še upreti in da nastane med vlado in njimi ostra, javna borba. Čudna usoda, da zapirajo

komitaše ravno Cankov, Burov in Ljapčev, ki so prišli 1923. s pomočjo makedonstvujuščih na krmilo.

Pri tem odločujejo seve tudi vplivi zapadnih velesil.

Zaprte makedonske revolucionarje bo vlada internirala na obali Črnega morja.

Mali sporazum.

Romunski zunanji minister Mironeacu je časnikarjem dal izjave o bodočem zborovanju Malega sporazuma. Minister je dejal, da se bo obravnavalo vprašanje o Briandovem načrtu Evropske zveze. Države Malega sporazuma so temu načrtu naklonjene. Na zborovanju se bo tudi podpisala tr-

govska pogodba med Romunijo in Češkoslovaško. Tretja važna točka dnevnega reda je pa še vprašanje gospodarskega Malega sporazuma. To se pravi, da hočejo Češkoslovaška, Jugoslavija in Romunija ustvariti gospodarsko enoto. Prva bi dajala svojim zaveznikom industrijske izdelke, druga žito in rude, tretja pa petrolej.

Neredi v Španiji.

Iz Španije prihajajo poročila o stavkah in pouličnih nemirih. Pretekli ponedeljek je v mestu Sevilji policija morala zopet rabiti orožje in streljati na množico. Ranjenih je bilo 8 oseb.

Po padcu diktature Primoža de Riverre se polit. položaj v Španiji čedalje bolj zapleta. V deželi se širi močno republikansko gibanje, kralj Alfonz XIII. je zgubil oporo celo v krogih visokega plemstva, ki je bilo vedno opora krone. Povrh je Alfonz XIII. odpotoval za delj časa v tujino, kar je njegove nasprotnike še bolj opogumilo. V Parizu se je kralj sestal s španskim uglednim državnikom Santiago Albo, ki je svoj čas ubežal Riveri v tujino in vodil iz Francije najostrejšo borbo proti diktaturi. Santiago Alba je rekel Alfonzu XIII., da morejo samo velike politične reforme rešiti krono. Predlagal je, naj se ustava spremeni v duhu demokracije in socializma. Kralj bi moral postati neke vrste dosmrtnega predsednika republike. Ravno tako se morajo uvesti znatne spremembe v organizaciji vojske, v šolstvu in gospodarstvu. Alba je rekel, da v današnjem težkem položaju ne more sprejeti vlade in je kraljevo vabilo odklonil.

Iz Pariza se je Alfonz XIII. odpeljal v London. Tudi angleško časopisje trdi, da so razmere na španskem zelo resne in težavne.

Kaj se sliši po svetu.

50-letnico

obhajajo letos, pa ne kakega slavnega moža, marveč priprostih železniških voz, v katerih so nameščene restavracije. Restavracijske vagoni so uvedli l. 1880. na nekaterih železniških progah. Ker so se dobro obnesli, so jih vpeljali povsod ter jih dali v zakup posebni družbi, ki je zelo dobičkanosna.

Kdo je slavček?

Poslušavci radija na Angleškem so že par dni deležni prijetnega presenečenja. Točno o polnoči, ko oddoni dvanajsti udarec, se oglasi slavček, ki tako ljubko gostoli, da je vsa Anglija vznemirjena. Radijski napovedovalec vsakokrat naznani, da je to pravi pravcati slavček iz bližnjega gaja, čigar glas ujamejo na slušalo, in ne kaka gramofonska plošča. Čudno je pa le, da se ptiček oglasi vedno ob isti uri. Zato so nekateri mnenja, da se nekdo zabava s posnemanjem slavčka, poslušavci pa menijo, da so v gaju.

Njujorški strah.

Za zaljubljene parčke v Njujorku so se pričeli slabi časi. Nič več si ne

upajo v samotne parke na klopice hladit srčne rane. Pripetilo se je namreč že trikrat, da se je takemu samotnemu paru približal neznan človek, ki je ljubimca ustrelil, izvoljenko pa pospremil do bližnje tramvajske postaje. Neznanec je na vsa uredništva pisal pismo, da hoče dekleta varovati pred zapeljivci.

Zaloigra na morju.

Ko je pred dnevi krenil iz Španije proti Ameriki grški parnik »Teodor Galakouis«, so se vtihotapili na krov trije španski delavci, ki so hoteli skriti v obljubljeno deželo dolarjev. Na visokem morju so iztaknili skrite potnike. Poveljnik ladje je zdivjal in zaukazal moštvu, naj jih vrže v morje. Mornarji so se uprli nečloveškemu povelju, vendar jih je kapitan s samokresom v roki prisilil, da so končno vrgli nesrečne Špance v valove. V tistem hipu je prihitela na krov poveljnikova žena. Ko je spoznala grozni položaj, je najprej s solzami v očeh rotila moža, naj reši utaplajočo se. Ko to ni nič izdalo, je odhitela v svojo sobo, se vrnila z revolver-

jem v roki in ga namerila proti soprogu, grozeč, da ga usmrti, če ne ustavi ladje. To je pomagalo. Hitro so spustili v morje rešilni čoln, kateremu se je posrečilo, da je potegnil iz valov dva nesrečneža, tretjega je pa že poržlo morje.

Mesto milijonarjev.

Izmed vseh evropskih mest ima največ milijonarjev Curih v Švici. Od 240.000 prebivalcev je 406 milijonarjev. Toliko bogastva na en kup je pa zato prišlo, ker so se bogataši iz raznih dežel odločili, da bodo v tem mirnem kotičku uživali svoje milijone.

„Daj nam danes...“

Čudnih in od sila dosti je poklicev, s katerimi si človek zasluži vsakdanji kruh. Nekateri so žalostni in še nižji kot beraški.

Le pojdite v veliko mesto na kraj, kamor vozijo smeti odlagati. Vrh kup opaziš dan za dnem v cape zavite postave, ki skrbno brskajo po smeteh. Najdejo kako železje, par cunj, kosti, če je sreča mila tudi kup napol gnilih krompirjev ali sadja. Kar se da pojesti, se še tisti dan poje, ostalo pa kupijo kake papirnice, železje kovačije za par vinarjev. Ti brskači po smeteh so znani ne le v Trstu, marveč po vseh večjih mestih na svetu, kjer je obilen trop bednih ljudi, ki se v smeteh rodijo, v njih živijo in tudi mrejo. Nemci zovejo te ljudi »Giftbacken« (= strupeni trnek) ker imajo nekakemu trnku podobne palice, da z njimi brskajo po strupenih smeteh. Brijhtnejši od teh brskačev hodijo vsa ko jutro naravnost po gostilnah ter zbirajo v vrečo kosti od prejšnjega dne. Polna vreča kosti vrže po 2 liri. To so ljudje, ki nočejo beračiti, a živijo slabše od beračev, tako topoglavo, da si ne vedo več pomagati.

So pa še drugi čudni poklici, da se le človek prerije do kruha. Žena nekega brezposelnega delavca se je zmisllila, da je praprot dobra za lov na muhe. Gre v gozd in nese na trg par svežnjev praproti. Vrglo je komaj nekaj drobiža, a trgovina je šla naprej in danes se tista družina bavi le z nabiranjem in prodajo praproti ter od tega lepo živi.

V Nemčiji je mlad fant brez dela opazoval, kako kradejo kolesa na sportnih igriščih. Pa gre nekega dne na igrišče z napisom na hrbtu »Sprejemam kolesa v varstvo«. Danes ima tisti človek po vseh igriščih dobro organizirano varovališča za kolesa. Može je danes gospod. To so pač ljudje, ki znajo zgrabiti priložnost, ko se ponudi, za zadnji las in si ustvarijo nove poklice.

Znano je, da so lososove ikre, pripravljene kot kaviar, posebna dragocena slaščica za fine želodce. Tisto ribo love ob Črnem morju. Pri kaviarju pa ne sme biti ne preveč ne premalo soli, sicer ni za nič. V tistih krajih živita dva moža s posebno razvitim okusom za slano in plehko. Ta dva kličejo ribiči, ko pripravljajo in sole kaviar. Plačana sta prav kneževsko. Do takega poklica sta prišla prav slučajno. V velikih francoskih hotelih imajo tu-

Predvojne cene !

Okoristite se pri tvrdki

„MAGAZZINI DEL POPOLO.“

(L. CHIECO).

TRST,

GORICA,

Piazza Garibaldi 1.

Via Mazzini 8.

Okoristite se!

Svileno platno za perilo m. po L. 2.20,
surovo platno . . . » » » 1.95,
fini madapolam . . . » » » 1.70,
platno za rjuhe, vis. 150 » » » 3.70,
platno za rjuhe, »laboratore«
visoko 150 cm. . . » » » 3.90,
druž. platno, težko, v. 150 » » » 4.20,
kuhinske cunje . . . » » » 1.90,
kuhinske cunje iz čistega
lanu . . . » » » 3.—,
zefir za srajce . . . » » » 1.20,
izdelane srajce (Borgo
Cormons) . . . po » 11.—,
naglavni robci z raznovrstnimi
vzorci . . . po » 1.90,
fin saten . . . m. po » 3.60,
fin saten, težki, . . . » » » 3.90,
svilene odeje za dve
osebi (240×280) . . . po » 50.—,
svilene odeje za poldrugo
osebo (180×200) . . . » » » 38.—,

MOŠKE NOGAVICE.

Moške nogavice enobarvne po L. 0.90,
moške nogavice, »griset« » » 1.40,
moške nogavice, pisane, » » » 2.40,
moške nog. iz niti »mahò« » » 2.50.

ŽENSKÉ NOGAVICE.

Navadne ženske nogavice po L. 1.50,
cvrtnate ženske nogavice . » » 2.80,
svilene ženske nogavice . » » 2.90,
ženske nogavice vrste
Bemberg z vezeno . . » » 3.90.

Otroške nogavice . . po L. 0.70 napr.,
otroške majice . . » » 0.90 » ,
moške maje, »makò« » » 2.50 » ,
moške morn. maje . . » » 1.90 » ,
ženske srajčice . . » » 1.90 » .

TRST,

Piazza Garibaldi 1.

GORICA,

Via Mazzini štev. 8.

Okoristite se!

Velika izbira moškega sukna, blaga iz zviteniti za hlače, dvonitnikov itd.

di nastavljenе pokuševalce. Gorje jim, če se prehlade in zgube svoj fini okus. Ob službo so. Ker so vajeni si služiti vsakdanji kruh le s svojim okusom, niso za nobeno drugo delo.

Te dni je odprl nekdo v Trstu posvetovalnico v stanovanjskih rečeh. Za majhen denar ti da nasvete, kako si lahko okusno opremiš stanovanje. Pa še vse kaj drugega si ljudje zmislijo, da le utešijo želodec, silno gibalo človeškega življenja in ravnanja. Pri pehanju za ljubi kruhek pa človek le preveč pozablja na molitev, kjer je stavek: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh.«

Svetovno energijsko zborovanje.

Kakšno zborovanje je pa to? Na prvi hip prav čudno. Če pa povemo, da se je v Berlinu zbralo čez 4000 inženirjev s celega sveta, ki razpravljajo o energiji, potem vam bo jasno, da gre za važno reč. Kaj je energija? Grška beseda je in pomeni silo, ki opravi določeno delo. To je lahko sila človeških mišic ali pa sila strojev na vse mogoče pogone: na veter, na paro, na bencin, na elektriko, na pline itd. O teh pogonih, oz. strojih, se v Berlinu vrši velikansko zborovanje učenjakov, od katerega si svet obeta marsikaj novega.

Česa pa? Da bomo obvladali vse zemeljske, da celo vsemirske sile.

Če bi hoteli ljudje s svojimi rokami opraviti vse delo, ki ga danes vrše stroji in gonilne sile, bi moralo delati na svetu kakih 600 milijonov ljudi več, kot jih dela danes. — Brezposelnim bi menda to ravno prav prišlo.

Solnce — izvir vseh sil.

Danes črpa človeštvo vse sile iz močnega pravira — solnca. Da, solnce je vir vseh sil: če bi ne bilo solnčne toplote, ki povzroča izparivanje vode, bi ne bilo dežja in potemtakem ne tekočih vod, ki so ena prvih gonilnih sil; solnčna toplota segreva, zrak in razlike med mrzlim in toplim zrakom povzročajo veter, zopet močno gonilno silo; solnčna energija je nakopičena v premogu, saj ni to nič drugega kot zasuto nekdanje bujno rastlinje, ki se je razbohotilo pod vplivom solnčnih žarkov, in ostalo nato pod zemljo; pravtako je z nafto; drva, s katerimi kuri gospodinja, imajo tudi silo v sebi, saj kuhamo z njimi; toda drv bi ne bilo, če bi solnčna toplota ne dala drevesom rasti. Torej vidite, da so skoro vse sile iz solnca. Izračunali so, da siplje solnce na zemljo 235 bilijonov kilowatov sil na leto. Da se malo bolje razumemo, povemo, da je en bilijon milijon milijonov; pišemo ga 1.000.000.000.000 (dvanajst ničel). Kilowat pa je mera za električno silo; en kilowat je pol domače povedano tolikšna sila, kolikor je ima srednjemočan konj. Vse ostalo si pa sami izračunajte. Težko bojde, ker si tako velikih števil niti predstavljati ne moremo.

S primerom si pomagajmo: vsako leto nakopljejo poldrugo milijardo (= 1500 milijonov) ton (1 tona je 10 štotov) premoga. V vsem tem premo-

gu pa je komaj toliko sile, kolikor je solnce pošlje v 6 minutah na zemljo. Koliko sile je v solncu! Vse današnje naprave za izrabo solnčne energije so torej še malenkostne.

Ena glavnih točk na omenjenem berlinskem zborovanju je ravno ta, kako solnčno energijo vedno bolj izrabiti, da bi nas pogonske sile (električni tok in druge) vedno manj stale.

Novi zvonovi v vipavskem št. Vidu.

Pred sto leti smo imeli livarno za zvonove tudi v Gorici. Stala je pri cerkvi sv. Roka, nasproti sedanjemu zavetišču sv. Jožefa. Colbachini je bil priimek zvonarja. Dandanes je v Italiji več zvonarjev s tem priimkom: v Padovi, Bassano Veneto, v Tridentu (dva). Nekaj zvonov bivšega goriškega Colbachinija se je nahajalo tudi na Vipavskem, tako v št. Vidu veliki zvon des^t (1260 kg). Ta zvon je izkazaval vse nedostatnosti prelahkega težnega sistema. Njegov novi istoglasni naslednik tehtal 1523 kg. In ker je bilo soglasje des^t g¹, b¹ vse drugo kot lepo, je priželel preč. gosp. župnik J. Kovač svojim šentvidcem boljšega zvonila. Treba je pa bilo prigovarjanja, truda in žrtev, da se je število zvonov za enega pomnožilo (des^t, fes^t, ges^t, as^t), da se je izročilo vlihanje spretni zvonarni De Poli v Vidmu, da se je doseglo doplačevanje tisočakov za pomnožek 15ih kvintalov brona.

Novo zvonilo je med najboljšimi odškodninskimi zvonovi, četudi srednja zvonova nekoliko kalita blesk malemu in zlasti velikemu zvonu. Tokrat se je hudomušni »slučaj« zvonarni nekam kupal. Veliki zvon je pa tako poln dobrot, da to kuhanje v skupnem zvonjenju zakriva.

Zvonovi so zvočno izenačeni. Veliki blagodejno prevladuje. Brenčanje je zadovoljivo, tako tudi liv in oblika zvonov.

Dispozicija melodijskih glasov je prav dobro izbrana (marijansko zvonilo). Pri pritrkavanju so možne različne izpremembe: četvero glasno mešano (des^t, fes^t, ges^t, as^t), triglasno mešano (des^t, fes^t, ges^t), triglasno melodično (fes^t, ges^t, as^t), triglasno harmonično (des^t, fes^t, as^t).

Odškodninski oblasti pa bodi tole priporočeno: prav nič ne potrebujemo železnih jarmov, ki so primerni le za zelo velike in težke zvonove, katerih pa pri nas ni. Za naše zvonove popolnoma zadostujejo leseni jarmi iz dolgovlaknate hrastovine, ki so dovolj močni za našo največje zvonove. Leseni jarmi pomnožujejo resonanco in omogočujejo stalnejšo priditev zvonov.

V obesilih kembljev se mora sukati železo ob železu, ne pa po železu usnjati jermen, ki zavira kemblju kolebanje ter se v doglednem času preguli. — Na kembljih so priporočljive okrogle betice. Ploščate imajo robove, ki se zaradi rabe razcefrani šele prav poostrijo. Če s takim ostrim robom po nerodnosti udariš na zvon, se ta lahko ubije. Iv. M—a.

Objave.

Važno za kolone in njih gospodarje na Goriškem.

Goriški prefekt je izdal sledeči odlok:

1. Do konca tega meseca (30. junija) morajo izročiti vsi gospodarji svojim kolonom kolonske knjižice, v katerih mora biti naveden poseben obračun do 11. novembra 1929. Obračun mora biti podpisan od gospodarja ali njegovega namestnika.

2. Do 15. julija morajo vsi koloni predložiti svoje kolonske (zgornje) knjižice uradu svojega sindakata, ki jih bo pregledal.

3. Po 15. juliju ne bo mogoče spreminjati obračunov, ki bodo odobreni od gospodarja in kolona.

Knjižice in pojasnila dobe koloni pri sindakatu v Gorici, Corco Verdi 24. Potrebno je, da se vsi koloni zanimajo za zgornji odlok, ker se stvar tiče njih žepa.

Izgubljeno.

Leban Matevž iz Lokovca je zgubil v nedeljo na poti iz Grgarja do Solkana eno trgovsko knjigo, licenco in osebno izkaznico. Kdor je našel, je naprošen, da izroči vse v našem uradu in dobi majhno nagrado.

Gospodarstvo.

Trg kmečkih pridelkov.

Trst, dne 23. junija:

Sadje: Kraške črešnje 200 do 260, druge 260 do 360, črne 280 do 360, ribes 200, hruške 180 do 200, breskve 200 do 320.

Zelenjad: Radič 50 do 100, mladi 160 do 200, solata 60 do 80, solatica 200, fižol v stročju 90 do 200, bučice 80 do 100, kumare 130 do 140, špinača 100, domača 240, grah 120 do 140, blitva 60 do 80, rdeča pesa 60.

Gorica, dne 25. junija:

Sadje: Črešnje 180 do 220, breskve 250 do 350, hruške 180 do 220, slive (cimberji) 120 do 150, marelice 300 do 400, jabolka 180 do 220, ribes 120 do 130, zeleni orehi (za v žganje) 180 do 200. Črešenj pride na trg dnevno še po 60 do 100 kvintalov, večinoma iz Brd in Kanalskega; gredo predvsem v Avstrijo. Breskev je dnevno kakih 300 kg, drugega sadja prav majhne količine.

Zelenjad: Šparglji 170 do 200, fižol v stročju 60 do 100; grah 40 do 80, kolerabe 40 do 50, bučice 30 do 40, kumarice 130, solata 50 do 70. V inozemstvo gre le nekoliko fižola v stročju.

Novi krompir 35 do 40. V inozemstvo je bil odposlan dosedaj le en vagon.

Fajca 40 do 45, maslo 10 do 11.

Svilodi: Trg so otvorili pred tednom dni in je bilo dosedaj prodanih v Gorici okoli 80 kvintalov svilodov po 6.80 do 7.50 lir za kg. Trg je tudi v Mirnu in v skoro vsaki vasi v Furlaniji. Cene v notranjosti so iste kot pri nas, to je od 6.50 do 7.80.

Skisanje ali cikavost vina.

Skisanje ali cikavost je zelo huda vinska bolezen, ki jo je mnogo lažje preprečiti kot pa ozdraviti. Povzročitelj je mala gljivica, tako imenovani »bacterium acetic«, ki se razvija v vinu na škodo alkohola, katerega spremeni v vodo in očetno kislino.

Škodljivci pride v vino navadno že iz grozdja, kjer se razvija predvsem na počenih in gnilih jagodah. Zato napada cikavost v prvi vrsti vina, ki so bila mnogo časa na tropinah, pri nas predvsem črna. Pri trgatvi bi moral zato nabirač skrbno paziti, da odbere vse gnile in razpočene jagode.

Poleg tega prihajajo glivice v vino tudi iz slabih in kislih vseh in čepov. Marsikdo ima navado zaviti premajhen čep ali veho s cunjico, v kateri se prav kmalu razvijejo cela gnezda očetnih glivic, odkoder preidejo v vino. Večkrat pridejo očetne glivice v vino tudi zato, ker rabimo pri pretakanju ali zalivanju posodo, ki ni bila po zadnji odrabi obrisana. Kjer vlada v kleti nesnaga, se zgodi, da je tudi vse ozračje polno očetnih glivic.

Glivice potrebujejo za razvoj visoko toploto in zrak; zato napadajo vino v nepolni posodi in pa v toplem letnem času. Raje napadejo močno kot šibko vino, vendar se pa prav močnega (z nad 14 stopinjami sladkorja) ne lotijo. Take naravne pijače v naši deželi ni. Najraje napadajo vina z 11 do 14% alkohola, ker jim pri teh vinih ni na poti kan (glej članek v 25. številki).

Skisanje ali cikavost vina onemogočimo torej tako: le: ob trgatvi moramo odstraniti vse gnile in razpočene jagode; sodi morajo biti zaprti in začepljeni z dobrimi zamaški brez škodljivih cunjic; pri pretakanju moramo rabiti le zdravo posodo; v kleti mora vladati snaga; sodi morajo biti polni, posebno pa v poletni vročini.

Vino s cikom je zelo težko ozdraviti. Edino do sedaj znano in uspešno sredstvo je pasteriziranje vina, to se pravi, da moramo segreti vino do 60 stopinj, pri katerih se glivice ugonobijo. Ker je takih vinskih pasterizatorjev v naši deželi zelo malo, je to opravilo mogoče le v velikih kletih in pri vinskih trgovcih.

Mali posestnik ali krčmar more z bikarbonatom in dodatkom nekoliko citronove kisline cikanje le za nekaj časa ustaviti. Količine teh snovi lahko določi le strokovnjak, kateremu je treba pokazati vzorec ciknjenega vina. Vendar je treba tudi popravljeno vino čimprej popiti, ker se ne da dolgo hraniti.

Močno ciknjenega vina ni mogoče popraviti; dobro je le za očet, jesih ali kis.

Ajda.

Pšenica je pod srpom in zapušča njive, kamor bodo mnogi kmetovalci sejali ajdo. Ker pride na žitno strnišče, jo imenujemo tudi strniščno ajdo.

Ne bomo pisali, katero ajdo naj kmetovalec seje, ali sivo francosko ali črno, ker sta obe dobri in imata obe svoje prijatelje. Mnogi kmetovalci pa ne vedo, s čim bi jo pognojili, posebno ker se pri nas žitu ne gnoji. Bog zna kako in žito vrhu tega zemljo precej izrabi.

Naš kmet navadno nima dovolj hlevskega gnoja za ajdo, ker ni še dolgo, odkar je porabil zadnjo trohico za koruzo. Poleg tega je v naši deželi splošno zelo malo, premalo hlevskega gnoja. Saj se je število hlevske živine radi zadnjih dveh suš močno skrčilo. Vpoštevati moramo nadalje, da je ajda rastlina, ki konča svoj življenjski tek v pičlih 100 dneh in mora

v ti dobi vziti in zoreti. Iz tega sledi, da prihajajo v poštev le umetna gnojila. Ajdi moramo dati polna gnojila, to je mešanico umetnih gnojil, ki bo vsebovala fosforovo kislino, kalij in dušik, to se pravi vsa tri za rast nujno potrebna hranilna sredstva. Priporočljiva mešanica je za vsakih 100 m² njive 5 kg superfosfata, 1 kg kalijeve soli in 1 kg žveplenokislega amonijaka. Zadnjega lahko z uspehom nadomestimo z 1 kg amonijevega nitrata, ki bo dal ajdi nekaj dušika takoj, ostalega pa polagoma.

Imenovana umetna gnojila raztrosimo in podorjemo na njivi par dni, če mogoče en teden, pred setvijo. Kdor noče trositi vseh treh navedenih umetnih gnojil, naj gnoji vsaj s superfosfatom, ki je poceni (22 do 25 lir za kvintal) in mnogo zaleže.

Kdaj smemo sekati gozd?

Kdor hoče posekati več dreves ali del gozda, kdor hoče spremeniti gozdno parcelo v njivo, vinograd ali kakšno drugo obliko, mora imeti posebno dovoljenje, ki ga dobi pri gozdni milici (milizia forestale). Kdor ima dovoljenje v rokah, lahko seče celo leto igličasta drevesa. Listnata lahko seče skozi celo leto le v gozdih, kjer je dovolj pomladka. Če ni dovolj podmladka radi ostrogi podnebja ali prevelike starosti dreves, lahko tudi seče skozi celo leto, a je potrebno še posebno dovoljenje od gozdne milice. Tudi umrla drevesa lahko sečeš celo leto. Isto velja, če kaže nekatera drevesa posekati, ker se je pojavil v gozdu

kak škodljivec, ki se da uničiti le s tem, da se njegovo delovanje omeji. V vsakem letnem času se pa gozd lahko čisti.

V vseh drugih slučajih je dovoljeno sekati gozd v legah izpod 1000 metrov nadmorske višine le v dobi od 1. oktobra do 31. maja, v višjih legah (nad 1000 m) pa v dobi od 1. septembra do 15. maja. Gozdna milica lahko podaljša navedene roke, a na noben način ne moreš sekati pred 1. septembrom in ne dalje ko do 15. junija.

Posojilnica Biljana-Medana

vabi svoje člane na **REDNI OBČNI ZBOR**, ki se bo vršil 6. julija ob štirih popoldne v posojilničnem uradu. DNEVNI RED! 1.) poročilo načelstva in nadzorstva, 2.) potrdilo računskega zaključka za l. 1929., 3.) volitev načelstva in nadzorstva, 4.) slučajnosti. - Če bi ob določeni uri ne bilo navzočih dovolj članov, se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi. Načelstvo.

Užaloščeni naznanjamo vsem, da nam je umrl dne 20. tek. m. ob 4. uri pop. po dolgi in mučni bolezni naš dobri, ljubljeni sin

AVGUST.

Pokopali smo ga v nedeljo. Ob tej priliki se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so mu lajšali bolečine v bolezni in ga tolažili ter ob smrti prihiteli, da ga spremijo k večnemu počitku. Naša posebna zahvala pa častiti duhovščini, pevskega zboru za žalostinke, darovalcem cvetja, g. zdravniku dr. Marušiču, družini Bižnik in vsem, ki so se udeležili pogreba.

Solkan — Žabji kraj, 22. 6. 1930.

Zalujoča družina Komel.

S potrjim sreem naznanjamo vsem sorodnikom in znancem žalostno vest, da je naša ljubljena hčerka, sestra, nečakinja,

MARIJA

po kratki, mučni bolezni preminula previdna s tolažili sv. vere. — Na tem mestu se prisrčno zahvaljujemo vsem, ki so nas v težkih urah tolažili in prihiteli, da jo sprejmo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala pa darovalcem cvetja in pevskega zboru za pretresljive žalostinke. — Bog vam bodi vsem plačnik!

Senožeče, 15. junija 1930.

Zalujoča družina Ferfila.

ZA OBUVALO RABITE SAMO ČISTILO

LODIS,

== KI USNJE OHRANI, OMEČI
IN OSVETLI. ==

Izdelek tvrdke „SIDOL COMPANY“ - Trst, via S. Zaccaria 4.

Nove postave.

O HIPOTEKI.

Že zadnjič smo omenili zastavno pravico na nepremičninah, ki jo zakon imenuje hipoteko. Pomen hipoteke je pa tako važen, da moramo še nekaj spregovoriti.

Kakor poročstvo in zastavna pravica na premičninah, je tudi hipoteka sredstvo, da se zavaruje izvršitev določene pogodbe. Dolžnik zastavi upnik nepremičnino (zemljišče, hišo) in upnik naj si preskrbi plačilo iz nepremičnine, če ne poravnal dolžnik dolga pravočasno. Hipoteka je stvarna pravica, to pomeni, da je z zastavljenjo nepremičnino tako tesno združena, da ostane vedno ista, četudi se lastnik menja. Dolžnik lahko zastavi svojo nepremičnino ali pa tudi tujo, razume se, da z lastnikovim dovoljenjem.

Hipoteka zaseže vedno celo zemljiščno telo. Ni mogoče zato zastaviti samo dela zemljišknega telesa, recimo eno tretjino ali polovico hiše, le četrtino grunta ali pa le nekatere parcele grunta.

Glavni pogoj hipoteke.

Posestvo je zastavljeno le za terjatve, ki so vpisane v zemljiški knjigi. Če si komu kaj posodil, torej ne zadostuje, da si napravil o dolgu notarsko ali zasebno zadolžnico z določbo, da ti je dolžnik zastavil v varnost terjatve svoje posestvo. Zadolžnica mora biti tudi vknjižena v zemljiški knjigi in dokler se to ne zgodi, ni še zastave ali hipoteke.

Dalje pomni tudi, da je terjatev, ki se je prej vknjižila, bolje zavarovana kakor tista, ki stoji za njo. Najboljšo hipoteko ima, kdor je vknjižil terjatev na prvem mestu.

Naši ljudje mislijo večkrat, da je hipoteka pridobljena že s samo zadolžnico. Zato pozabijo na vknjižbo in trpijo zaradi tega čisto veliko škodo. Dvoje se lahko zgodi. Recimo, da si posodil sosedu 1000 lir. Napravil si pri notarju zadolžnico in sosed ti je dovolil hipoteko na svojem zemljišču, ti pa nisi poskrbel, da bi se hipoteka tudi vknjižila. Sosed je prodal medtem zastavljeno posestvo in kupec se je takoj vknjižil kot lastnik v zemljiški knjigi. Nasproti novemu lastniku nimaš nobene pravice, sodnija ti za dolžnice zato ne bo hotela več vknjižiti. Lahko se pa tudi zgodi, da se tvoj dolžnik zadolži še pri drugih upnikih, ki si poskrbijo takoj hipoteko in bodo prišli zato vsi prej do plačila, ko ti, ki se sploh nisi pobrigal za hipoteko ali si jo pa šele za njimi vknjižil.

Iz tega sledi ta le nauk: ko imaš zadolžno pismo, poskrbi takoj, da vknjižiš čimprej hipoteko.

Terjatve in hipoteka.

S hipoteko moreš zavarovati le denarne terjatve, ki morajo biti s številskimi določene.

V nobeni moderno urejeni mlekarni ne uporabljajo kovinastih pinj, ker so po prepričanju vseh strokovnjakov

LEŠENE PINJE

najboljše. Majhne in lesene pinje na mehanski pogon, jako praktične in cenene, prodaja zastopnik Rothove tovarne mlekar-
skih strojev v Stuttgartu:

agronom

JUST UŠAJ,
GORICA,

Piazza della Vittoria 4.

Zahtevajte cenik!

„Al buon mercato“

TRST — VIA ARCATA 16 — TRST.

Veliko skladišče moških in deških oblek; na novo založeno z največjo izbero površnikov v modernih barvah, črnih in plavih jopičev, modernih flanelastih in suknenih hlač v raznovrstnih barvah.

Velika zaloga delavskih oblek in tudi posameznih hlač in jopičev.

Govorimo slovenski.

Zelo znižane cene.

Dott. GIUS. COMEL,

specialist za bolezni v

ušesih, nosu in grlu,

bivši operater na univ. klinikah prof. Neumann in Hajeka na Dunaju in asistent prof. Brunettija v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah. Sprejema od 9.-11. predp. in od 3.-4. pop. Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

Zobozdravniški ambulatorij

ESMERALDO ZURCH

diplomiran na vseučilišču v PADOVI in na kliniki v BERLINU.

TOLMIN,

via Alessandro Volta štev. 64, (zraven pekarni Gabršček).

Sprejema vse nedelje od 9. do 16. ure.

Vsa dela so zajamčena!

V trgovino z mešanim blagom sprejem takoj poštno in zdravo trgovsko vaje. — Naslov pove uprava.

Takoj se da prosto stanovanje (soba in kuhinja) vpokojencu z ženo in brez otrok, ki sprejme službo čuvaja v gradu na Premu. Vstop takoj; predstavite se ali pošljite ponudbo z naznačeno starostjo in višino pokojnine na Pavla Znidaršiča, Prem pri Bistrici.

H kakih družini z otroki bi vstopila kot vzgojiteljica neka gospa, ki govori slovenski, italijanski in nemški. Eventuelno sprejme službo oskrbnice. Ponudbe pod »Vzgojiteljica« na upravo in podupravo.

Kmetska posojilnica pri Sv. Luciji prodaja hišo pri Sv. Luciji na Mostu št. 84.

Hiša je nova, enonadstropna, sestojeca iz veže, kuhinje in 4 sob, stoji prav blizu ceste ob velikem trgu in je zelo pripravna za malega obrtnika, rokodelca. — Kupne ponudbe sprejema Kmetska posojilnica do 20. julija teč. leta.

Načelstvo.

Kmetijsko društvo v Cerknem,

reg. zadr. z neom. z., vabi člane k

REDNEMU OBČNEMU ZBORU,

ki se bo vršil dne 6. julija teč. l. ob 3. uri pop. v zadrušnih prostorih.

Dnevni red: 1. poročilo načelstva in nadzorstva, 2. odobritev računskega zaključka za leto 1929., 3. volitev nadzorstva, 4. slučajnosti.

Če bi ob določenem uri ne bilo prisotno zadostno število članov, se bo vršil občni zbor pol ure pozneje ob vsaki udeležbi.

Zobozdravniški ambulatorij

TRST — Via delle Sette Fontane 6.

Izvršuje točno vsako delo z zlatom in kavčukom. Našim ljudem z dežele poseben popust za potne stroške. Govori se slovenski. — Delo zajamčeno! — Odprto od 9.—13. in od 15.—19. Ob nedeljah od 10.—12.

KABINET ROENTGEN

Primarij

dr. DE FIORI AUG.

GORICA, Corso Vitt. Eman. III. št. 14-11
od 9. — 12. in od 2. — 4.

BIAMONIJEV FOSFAT,

novi umetni gnojilo prodaja

G. CARLOTTO, Gorica,

Piazza Cavour 3.

PRIHRANITE SI ČAS IN DENAR,

če si pred nakupom manufakturnega blaga ogledate našo izbero in cene, ki so gotovo nižje kot v vsakem mestu.

KUPUJTE DOMA PRI

F. FURLANU V AJDOVŠČINI.

Razne vrste hipoteke.

Razlikujemo zakonito, sodnijsko in pogodbeno hipoteko.

Nekateri upniki lahko zahtevajo vknjižbo hipoteke na podlagi zakona, in sicer tudi proti lastnikovi volji.

Zakon priznava temle upnikom pravico do zakonite hipoteke:

1. prodajalcu, ki lahko zahteva vknjižbo na prodanih nepremičninah predvsem radi tega, da si zavaruje plačilo kupnine;

2. sodedičem, sodružabnikom in so-lastnikom za razne poprave, ki so jih izvršili na nepremičninah, in tudi za izravnave med njihovimi deleži, če niso deleži po naravi enaki;

3. mladoletnikom in osebam, ki so proglašene za pravno nesposobne, na varuhovih nepremičninah;

4. ženi na moževih nepremičninah, da si zavaruje doto;

5. državi, po zločinu oškodovani stranki in braniteljem na obsojenčevih nepremičninah, da se zavarujejo sodnijski troški, strankina odškodnina in braniteljeva nagrada.

Te postavne hipoteke dovoljuje civilni zakon.

Sodnijska hipoteka.

Kdor je v posesti sodnijske razsodbe, ki je obsodila njegovega dolžnika na plačilo določenega dolga, lahko zahteva vknjižbo hipoteke na dolžnikovih nepremičninah. To moč imajo tudi razsodbe ljudskih sodnikov. Ni pa mogoče doseči vknjižbe na zapuščinjskih nepremičninah, če dedič zapuščine ni še prejel ali sprejel pogojno, to se pravi, z ugodnostjo inventarja.

Pogodbena hipoteka.

Pogodbena hipoteka nastane s pogodbo med strankami. O hipotekarni pogodbi mora biti napravljena notarska ali pa zasebna listina. Toda tudi pri zasebni listini mora biti podpis lastnika, ki je hipoteko dovolil, sodnijsko ali notarsko overovljen (legaliziran). V hipotekarni pogodbi mora biti nepremičnina, ki se da v zastavo, natančno označena.

Važna določba.

Po svoji naravi bi morala vknjižba hipoteke trajati toliko časa, dokler traja pravica do nje. Po italijanskem zakonu pa izgubi vknjižba po 30 letih veljavo. Zato je treba pred potekom 30 let vknjižbo obnoviti. Če se ne obnovi, preneha učinek vknjižbe. S tem pa seveda ne preneha pravica do hipoteke. Tudi po poteku 30 let upnik lahko ponovno zahteva vknjižbo. Toda pred to hipoteko imajo prednost hipoteke, ki so bile medtem vknjižene. Ta določba velja tudi za hipoteke, ki so bile vknjižene na podlagi avstrijskega zakona, to je pred 1. julijem 1929. Če je 30-letni rok za te hipoteke že potekel ali če poteče do 1. julija 1932. (to je v treh letih, odkar je stopil ital. civilni zakon v veljavo) in če se vknjižba do 1. julija 1932. obnovi, ohrani obnovljena vknjižba svoje stare prednosti in svoj stari položaj.

ZDRAVNICA
dr. VILMA DOMINCO,
bivša asistentinja kr. klinike za porodništvo
in ženske bolezni v Florenci
sprejema od 10. - 12. in 15. - 16. ure
GORICA,
ulica Corso Vittorio Emanuele III. številka 59.
Posebnost: zdravljenje z ultravijoletnimi žarki.

ZDRAVNIK
dr. G. GREGORIG
za notranje bolezni
sprejema vsak dan
od 10. - 12. in od 3. - 4. ure
V BORICI, Viale XXIV. Magg. (prej via
Tre Re) številka 9. v pritličju.

„AL CALMIERE“,

trgovina tkanin in oblek,

TRIESTE — Ponte della Fabra, vogal via Carducci.

LASTNA KROJAČNICA

Par primerov naših oblek po meri (v naših izložbah):

jopič in hlače iz tkanine zadnje novosti, dobra podloga, prav slučajno po 225 lir;

popolne obleke iz izbranega blaga, točen izdelek po 250 lir;

moder ali sinji jopič, rjavkaste ali sive hlače, zadnja moda, vse skupaj za 275 lir;

popolna obleka iz modernih tkanin, dobra podloga, po 295 lir;

popolne obleke, velika izbira vzorcev, zajamčena kakovost, po 315 lir.

VELIKANSKA IZBERA BLAGA, poletnih jopičev (alpapas), poletnih površnikov, delavskih oblek. Obleke za dečke in otroke.

! Zelo nizke cene !

Ne kupna cena, marveč vzdrževalni stroški in trajnost narede posnemalnik cenenege ali dragega. Dolgo trajajo brez popravil samo pristni posnemalniki in pinje „**DIABOLO**“.

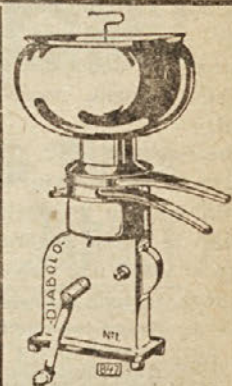
KMETJE!

Ne izbirajte, kar je poceni, marveč kar je dobro!!!

Za pojasnila se obrnite na

Vittorio Jonson — GORICA,

Via Contavalle 4-II, (Casella 25).

Širite „NOVI LIST“.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje št. 454: Stric (očetov brat) mi je daroval 4 parcele, ostalo premoženje pa svoji soprogi (moji teti), kateri je zapadel tudi do smrti užitek od meni darovanih parcel. Stric je umrl, teta se je vdrugo poročila, svoje premoženje prodala, moje štiri parcele pa oddala v najem, češ da jaz nimam nobene pravice do tistih parcel dokler ona živi. Ali je to res?

— **Odgovor:** Dokler Vaša teta živi, ste Vi sicer lastnik parcel, ki Vam jih je stric zapustil, a užitek pritiče do smrti v celoti njej. Vi nimate nobene pravice do sadov in pridelkov. Teta jih je lahko dala tudi v najem in uživa najemnino.

Vprašanje št. 455: Kako je mogoče, da se nekatere krave otelijo točno po 9 mesecih brejosti, druge pa nosijo še celih 15 do 20 dni več?

— **Odgovor:** Brejost krav traja od 210 do 331, normalno pa 285 dni. Če traja manj kot 230 dni, pravimo, da je krava zvrгла, in tele se navadno ne ohrani. Iz števila dnevov najvišje brejosti pa vidite, da nosi krava lahko tudi 11 mesecev. Vzroki za tako dolgo brejost kakor tudi za zvrčenje so različni; navadno so vzrok bolezni, lahko pa tudi prepičlo ali preobilno krmiljenje. Nagnjenje, da žival povrže ali dolgo nosi, se tudi podeduje, zato mora vsak umen živinorejec skrbeti, da izloči tako živino od nadaljnje reje.

Vprašanje št. 456: Sorodnik je umrl in zapustil nekaj denarja. Svojo kmetijo je prodal, a kupec še ni vsega plačal. Ali ostane ta denar kupcu ali sorodnikom? Kako bi prav uredili?

— **Odgovor:** Vse premoženje pripada zakonitim dedičem. Ako ni kupec plačal pokojnemu celotne kupnine, mora ostanek plačati dedičem. Če gre za znatno svoto, izročite zadevo odvetniku.

Vprašanje št. 457: Posojilnica me je tožila za neki dolg, ki sem ga njenemu odvetniku takoj plačal in dobil od njega potrdilo, da je plačano vse, to je kapital z obrestmi. Sedaj pa me terja posojilnica še za obresti, češ da ji je plačal odvetnik eno leto pozneje, kot jaz njej. Kdo je dolžan posojilnici, jaz ali odvetnik? — **Odgovor:** Obresti mora plačati posojilnici odvetnik, razen če se ni v računu zmotil. Gotovo bo odvetnik zadevo uredil, če mu javite zahtevo posojilnice.

Vprašanje št. 458: Kmet je napravil apnenico in bi rad prodal apno, ki bi mu ostalo. Ali potrebuje zato posebno dovoljenje in, kje ga dobi? — **Odgovor:** Naj prosi za dovoljenje (licenco) na domačem občinskem uradu, ker se tako izogne morebitnemu prestopku in kazni.

Vprašanje št. 459: Mlad prašič mi boleha že dva tedna na svinjski kugi, vsaj tako sem določil bolezen po Majdičevi knjigi »Nasveti za hišo in dom«. Živinozdravnik je ukazal sirtko in vsaki dan peščico v vodi namočenega lanenega semena. Prašič je vedno enak, žre malo, je mršav, se opoteka, je večkrat zapečen, potem driskav itd. Kaj mi je storiti? — **Odgovor:** Če boleha prašiček na svinjski kugi, zakoljite ga. Ta bolezen je namreč dolgotrajna. Prašički vedno bolj hirajo in slabijo; le prav majhen odstotek jih ozdravi. — Najbolje je takoj pri začetku prašiča cepiti. Kalomelan na mleku (1 do 4 gramov dnevno) dobro razčisti in razkuži prebavila.

Vprašanje št. 460: Paru prašičev, ki sta po 9 mesecev stara, se je pred 3 meseci život pordečil, potem so se jima razvile po vsem životu kraste. Kraste na nogah so ena pri drugi in po pol centimetra visoke; vsaka ima belo pikico na sredi. Prašiča kljub temu žreeta, le mr-

Zobni zdravnik dr. Robert Hlavaty

sprejema

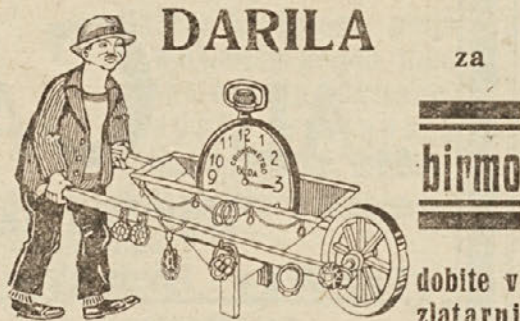
od 9. do 13. in od 16. do 19. ure

v TRSTU,

via S. Lazzaro št. 23 - II.

Ob sredah in sobotah ordinira

v POSTOJNI

F. BUDA — TRST,
Corso Garibaldi 35, via Roma 16.

Priporoča se

J. Zirmann, fotograf,
Postojna,

Viale Oberdan,

zadnja hiša na levo naprej od trg. Zwölf.

Moderno slikanje. Nagrobne slike iz
porcelana. Povečave. — Zmerne cene.

UPORABITE PRILIKO

izredne poletne prodaje pri tvrdki

S. LEVI, Trieste, via S. Lazzaro 9.

Par primerov:

Batist v barvah za perilo . . . a L 1.90
Svile za obleke a L 3.50
Madapolan a L 1.90
Borgo za srajce a L 2.80
Panama za srajce a L 2.80
Najfinejši popelin a L 3.50
Platno »natural« a L 3.20
Svila za perilo a L 1.90
Pelle uovo, fino a L 3.50
Gobaste brisače a L 3.50
Platnene brisače na meter . . a L 2.90
Cajh za moške obleke . . a L 6, 9, 10
itd. itd. Za krojače poseben popust.
Velika izbira volnenega blaga za moške obleke.
Češko platno za pernice — izredna prilika.
Beli prtíči a L 0.90
Namizni prtí na meter . . . a L 4.20
Črn saten od L 3.— naprej
Velika izbira nogavic, maj itd.
Pazite na številko!

TOLMIN

Zdravnik - kirurg - zobni zdravnik

dr. P. Ugo Netzbandt,

Izvežban na klinikah na Dunaju in v Monakovem
(na Bavarskem)

sprejema

v Tolminu vsako soboto in nedeljo
(pri drju Bussiju),

v Gorici druge dneve v tednu (via Dante 10).

Tvrdka Teod. Hribar - Gorica,

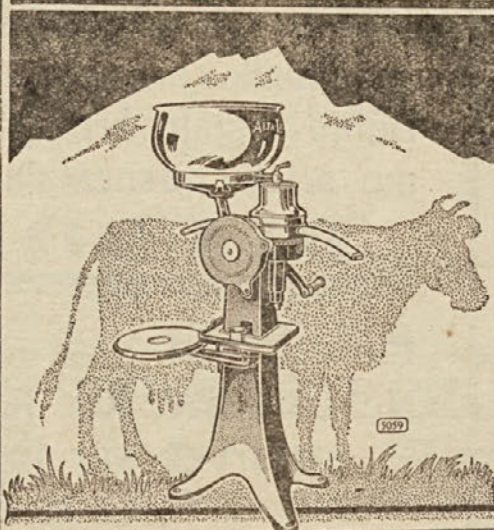
CORSO G. VERDI št. 32,

priporoča svojim starim odjemalcem domače in inozemsko blago vseh
vrst, posebno veliko izbero črnega sukna za čast. duhovščino in
platno znanih tovarn Regenhart & Raymann za cerkvene prte.

Perilo za neveste od najnavadnejših do najfinejših vrst in vse
potrebno za njihovo popolno opremo.

BLAGO SOLIDNO.

CENE ZMERNE.

ALFA-LAVAL

„ALFA LAVAL“

Vam kaže na sliki

POSNEMALNIK

(tip 1930)

z bobničem, ki ne porjavi.

Družba ALFA LAVAL

Via Farneti 5. - MILAN 119 - Via Farneti 5.

šava sta in kraste ju zelo srbe. Rad bi pripustil eno teh svinj za mlade. Kaj mi svetujete? — **Odgovor:** Prašiča imata najbrže izpuščaje, tako zvani ekcema. Bivati morata v čistem, zračnem in dobro nastlanem hlevu. Ob lepem vremenu naj se solnčita. Podajajte jima tečno hrano. Izmijte ju večkrat z mlačno milnico in triodstotno lizolovo ali kreolinovo vodo. Če koža popolnoma okreva, lahko svinjo pripustite.

Vprašanje št. 461: Mojemu 22 mesecev starému junčku je zrastle na notranji strani mlečnice zob nov in bolj ploščnat zob. Žival ima sploh velike zobe. Kaj mi je storiti? — **Odgovor:** Zobovje pri živini večkrat nepravilno raste. Posebno sprednji, tako zvani sekavci, imajo često čudno lego in smer. Toda to živini nič ne škoduje, posebno v Vašem slučaju. Samo kočnjaki lahko ranijo jezik, nebo, čeljusti in sploh ustno sluznico. Najbolje je takšen zob izdreti.

Vprašanje št. 462: Imamo še precej tuš ter inozemskih srečk, katerih nismo svoječasno prijavili in ne obnovili. Ali je še čas za obnovevitev in kje? — **Odgovor:** Srečke nesite na eno ali drugo banko in tam dobite vsa potrebna pojasnila.

Vprašanje št. 463: Pisali ste, da bodo prosti davka na kože vsi, ki imajo eno do štiri kože. Kdaj stopi to v veljavo. — **Odgovor:** Mi smo pisali, da je tak zakon bil predložen, ni pa še sprejet. Če bo sprejet, bo prej ali slej objavljen v Uradnem listu (Gazzetta Ufficiale) in takrat bomo o tem poročali.

Vprašanje št. 464: Kako se pravilno piše: »s sto« ali »s stomi«? — **Odgovor:** Beseda »sto« se ne sklanja in ostane vedno enaka. To reč se reče »s sto«.

Vprašanje št. 465: Mesto, da bi se cvet na hruškovih drevesih razpihnil, je sčrnel in ko sem ga odprl, je bil notri bel črv, ki je uničil skoraj ves zarod. Kakšen škodljivec je to in kako se uniči? — **Odgovor:** Ta škodljivec se imenuje cvetoder ali latinski anthrenus piri in a. pomorum, ker se ne pojavlja samo na hruškah, temveč tudi na jablanah. Spada k rilčkarjem (kakor trtjon). Prezimuje na zemlji ali pa za lubom in lišajem na drevesu. Uničujemo ga tako, da odstranimo z dreves mah in lišaj, nadenemo na drevesa lepilne paste ter spomladi pred solničnim vzhodom drevesa otrsamo na raztegnjeno rjuho, kjer rilčkarje uničimo.

Vprašanje št. 466: Mladi hruškovi poganjki kar naenkrat pod vršičkom ovenejo in se posuše. Kakšen škodljivec je ta? — **Odgovor:** Škodljivec se imenuje obrezač ali omladar, latinski rhynchites coeruleus ali conicus. Napada mlade vršičke hrušk, jablan, črešenj, sliv in breskev. Vršičke obje samica, ki zaleže prej v vršiček po eno do štiri jajčka. Oveneli vršički služijo malopridni zalegi v zatočišče in prvo hrano. Tudi ta škodljivec spada k rilčkarjem. V splošnem zatiramo škodljivca na isti način kot prejšnjega (gl. vprašanje št. 465) in s tem, da pobereimo vse ovenele vršičke in jih vržemo v ogenj.

Vprašanje št. 467: Konča li mira (zimski pedic, zmrzlikar) svoj življenski tek na istem drevesu, kot se izleže, ali se pozneje tudi seli z drevesa na drevo? — **Odgovor:** Pedic se izleže na drevesu spomladi iz jajčka, katerega je zaleгла samica v zimskem času. Koncem maja se črv (mira) zabubi in spusti na zemljo. Če se iz hube izvali samec, ki ima krila, lahko odleti, kamor hoče; samica, ki je brez posebnih kril, zleze na bližnje drevo. Mira sama, to je črv, se lahko preseli z drevesa na drevo, posebno če segajo veje enega drevesa v veje drugega.

Vprašanje št. 468: Ali učinkuje kako umetno gnojilo tako hitro, da bi povečal pridelek otave? — **Odgovor:** Superfosfat in tudi čilski soliter povečata otavo, če so deževne razmere ugodne, na kar se pa težko zanesete. Gotov učinek imate le, če polijete razredčeno gnojilo.

Vprašanje št. 469: Ali je mogoče ugotoviti, iz katerih jajc se bodo razvili petelinčki in iz katerih putke? — **Odgovor:** Dosedaj ne poznamo zanesljivega sredstva.

Vprašanje št. 470: Ali naj gnojim koruzi z amonijevim nitratom ali s čilskim solitrom? — **Odgovor:** Obe gnojili sta dobri, a čim pozneje gnojite, tem manj prihaja v poštev amonijev nitrat, ker se težje raztopi nego čilski soliter.

Vprašanje št. 471: Vsako koliko časa morajo biti pri zadrugi volitve načelstva? — **Odgovor:** Kakor določajo pravila, ki so v tem oziru merodajna. Pravila nekaterih naših združenj predvidevajo volitve načelstva vsako tretje, drugih pa vsako leto.

Civilno inženirska pisarna **dr. ing. Gaberščik Oskar,** **TOLMIN,**

izvršuje vsa civilno inženirska dela in vsakovrstne projekte; napravi načrte in vse potrebno za priznanje vodnih pravic ter za žične vzpenjače; meri in parcelira zemljišča; izdeluje zemljiške skice za kupnoprodajne pogodbe; razne cenitve za privilegirana posojila itd.

NAJTRONEJŠE POHIŠTVO IN ZAJAMČENO PO NAJNIŽJIM CENAM

dobite v tovarni

G. BIECHER TRST — Via dell'Istria 27.

Najbolj moderne sobe, kuhinje in jedilnice. Razpošiljamo po deželi.

Veliki popusti!

Oskar Canaruffo, zlatar - urar TRST, via Matt. Ren. Imbriani št. 13.

Prodajam ob birmi nove in rabljene predmete po zelo nizkih cenah.

Ortoped N. BECCHI — TURIN,
via Ormea št. 32.,

IZVEDENEC ZA ZDRAVLJENJE

K I L E **BREZ OPERACIJE.**

Bolni na kili se lahko z zaupanjem obrnejo na osebno znanega in izkušenega ortopeda ter pri njem naročijo posebno pripravo za zdravljenje.

Vpoštevanja vredno je spričevalo dr. J. cav. uff. Vincenca Rotondaro, mornariškega polkovnega zdravnika, Fondamenta Misericordia št. 2625, Benetke, ki je pisal pohvalno pismo za aparat BECCHI, katerega je nasvetoval številnim bolnikom in ki ga je lahko pri vsakem slučaju uporabljal.

Opozarjamo, da bo ortoped Becchi prišel v naslednje kraje:

- v Trst: 5. in 6. julija, hotel »Europa«,
- v Idrijo: 7. julija, hotel »Didi«,
- v S. Lucijo: 8. julija, hotel »Mikuž«,
- v Gorico: v sredo 9. in četrtek 10. julija, hotel »Angelo d'Oro«,
- v Tržič: 11. julija, hotel »Al Cervo«,
- v Pulj: 12. julija, hotel »Miramare«,
- v Zadar: 13. julija, hotel »Bristol«,
- na Mali Lošinj: ponedeljek 14. in torek 15. julija, hotel »Italia«,
- na Cres: 16. julija, hotel »Adria«,
- v Mošćenice: 17. julija, hotel »Armanda«,
- v Opatijo: 18. julija, penzija »Mosler«,
- na REKO: soboto 19. in nedeljo 20. julija hotel »Rojal«,
- v Št. Peter na Krasu: 21. julija, hotel »Rebec«.

Vsi morajo vedeti, da so

čevlji tvrdke Forcessin

najboljši in najcenejši.

Velika izbira za birmo.

TRST, VIA CAPRIN 5, (Sv. Jakob).

Govorimo slovenski.

Fratelli Lederer - Trieste,

Via Torre Bianca 39.

Bogata izbira **vseh hišnih predmetov;**
kuhinjska posoda iz glaziranega, emajliranega železa, aluminij, porcelan, pocinkani škafi itd. po popolnoma konkurenčnih cenah.

Prodaja samo na debelo.

Telefon
3482

Telefon
3482

Valuta — tuji denar.

Dne 25. junija si dal ali dobil za	
1 dolar	19.07 lir
1 angl. funt	92.75 lir
100 dinarjev	33.80 lir
100 čeških kron	56.65 lir
100 nemških mark	455.55 lir
100 švic. frankov	370.— lir
100 šilingov (avstr.)	269.30 lir
100 franc. frankov	74.92 lir
100 belga	266.35 lir
Beneške obveznice	75.05; obveznice
»Consolidato«	85.12.

Loterijske številke

Dne 21. junija 1930.

Bari	45	9	80	25	71
Florenca	65	62	27	75	30
Milan	71	43	33	17	80
Neapolj	26	56	22	32	21
Palermo	32	10	16	19	56
Rim	82	31	56	49	15
Turin	51	14	62	61	58
Benetke	60	20	69	43	49

Semnji v prihodnjem tednu.

Nedelja, 29. junija: Tomaj, Labin, Lokovec, Št. Peter, Šentviška gora, Jelšane, Moščenice, Poljane nad. Opatijo, Sv. Petar u Šumi, Marčana, Galežan, Veliki Lošinj, Movraž, Sovinjak, Osp.

Ponedeljek, 30. junija: Trnovo pri Bistrici, Štanjel, Trbiž, Pontafelj. Torek, 1. julija: Pazin, Postojna. Sreda, 2. julija: Herpelje, Karojba. Petek, 4. julija: Dolina, Rihemberk. Sobota, 5. julija: Vodnjan.

TOLMIN.

Preizkušeni
zobni zdravnik**ROBERT BERKA**SPREJEMA
kot doslej

vsako nedeljo pri

drju Serjunu v Tolminu,

ostale dni pa

v GORICI, Corso Verdi 36.

ZDRAVNIK

dr. Gresic Adalberto,
mladi

(starejši sin.)

sprejema vedno v svojem
ambulatoriju

v GORICI,

na Travniku (Piazza Vittoria) št. 14/1.
nad lekarno Cristofaletti.

Naznanjava cenj. kmetovalcem, da bo pričela poslovati moderno opremljena žitna mlatilnica 28. t. m. najprej v Vipolžah, potem v Števerjanu in v Gonjačah. — Priporočata se lastnika: Anton Korsič in Josip Maraž — Števerjan.

Odgovorni urednik dr. Engelbert Besednjak.
Tiskala Katoliška tiskarna v Gorici,
Riva Piazzetta št. 18.

Mali oglasi.

Vsaka beseda stane 50 stot., debelo tiskana 1 lro, najmanj 5 ltr. — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo. Če je navedeno posebno geslo, pošljite ponudbe ali odgovore v zaprtem ovitku, na katerem je navedeno geslo.

Edini pooblaščenec za nabiranje oglasov za naš list v tržaški občini, starih pokrajinah Italije in v Jugoslaviji je Pubblicità G. Cehovin, Trst, viale XX Settembre 65, tel. 83—34.

BIRMANSKA zlata in srebrna darila in ure najboljših znamk dobite najceneje pri zlatarju in urarju REBCU, IDRIJA.

Pohištvo nudi širom naše dežele znana industrija pohištva Štefan Gomišek, Solkan 280. Tu je velika izbira oprave iz trdega lesa po najnižjih cenah. Ne zamudite prilike!

Vsakovrstni darovi za birmo po nizkih cenah. Kupujemo rabljeno zlato in srebro po najboljši ceni. »Moderna zlatarna«, Corso Verdi 13, Gorica, (nasproti novega zelenjadnega trga).

Gramofone, gramofonske plošče (tudi slovenske), fotografske potrebščine na drobno in debelo dobite v knjigarni Wokulat, Gorica, Corso Vitt. Eman. III. št. 7.

Zdravilne posebnosti. Lekarna G. Castellano, last F. Bolaffio, Trst, via Belli, vogal via dell' Istria 7, tel. 64—85.

Novo hišo z dvema stanovanjema in vratom, ob državni cesti, prodam radi selitve. Matija Hladnik, Slejkoti 107 — Šturje pri Ajdovščini.

Na prodaj je motor na nafto 10 HP zelo pripraven za mlatilnico, žago ali mlin v Vrhpolju št. 25.

Že vrabci na strehi vedò, da so posnemalniki »DIABOLO« najboljši. Naročite si ga pri zastopniku Rudolfu Pericu v Opatjenselu, ki vam da vsa potrebna navodila in vam ga brezplačno postavi na mesto. — 10-letno jamstvo. — Kmetovalci, požurite se!

Vipavska vina namizna in sortirana: pinela, rizling, burgundec, silvanec, zelen iz kleti Kmetijskega društva v Vipavi točijo: hotel Šapla, Šturje in hotel Garzarolli — Postojna.

Šestnajstmesečni bik, čiste švicarske pasme, potrjen, je na prodaj. — Oskrbništvo grofa Coroninija, Kronberg.

Krojačem, šiviljam, nešiviljam! 1. julija se pričnejo tečaji pri krojevanju. Poučuje se krojenje najnovejših moških in damskih krojev. Posetnikom priskrbimo dovoljenje ter bivanje in službe v Jugoslaviji. Udeležencem, ki šivajo, se honorar znatno zniža. Pouk tudi po pošti. — Krojno učilišče Ljubljana, Stari trg 19, vodja F. Potočnik, odlikovan z naslovom krojnega profesorja.

Suhe gobe, arnik, bezgovo cvetje itd. kupujem v vsaki množini in jih plačujem po najvišjih dnevnih cenah. Maks Stucin, trgovec, Cerklje.

Posestvo: hiša, vinogradi, travniki, njive in gozd je na prodaj. Naslov pove uprava.

Priprosto, pošteno dekle z 12 tisoč lirami gotovine se želi poročiti z mladeničem od 28 do 35 let starim s kmetijo ali stalno službo. Ponudbe naslovite na upravo pod geslom »Resnost«.

Izvežban in priden sodar išče dela; gre tudi na deželo. Naslov je pri upravi.

Pozor! Tvrška A. Komel v Gorici, trg sv. Antona 5 kupuje po najvišji dnevni ceni dobre gnjati (pršute) s slanino.

Kapljice Minerva za želodec, (česni kov izvleček in druge zdravilne rastline) so najboljša sredstvo proti slabemu prebavljanju, napetosti, bolečinam in krču v želodcu. Služijo tudi pri zastaranem kašlju, težki sapi ali naduhi in poapnenju žil. — Cibejeva lekarna v Trstu, Piazza S. Francesco.

Prodaj: motorno kolo s priklopnim sedelom »Ais. 5—7«, napol novo za 2500 lir in enako motorno kolo »Indian 5—7« v dobrem stanju za 800 lir. Dananzo, Tržič (Monfalcone).

Fotograf išče pridnega in dobrega retušerja, plača po dogovoru. Ponudbe pošljite upravi.

Za primerno hišo kjerkoli zamenjam dobro založeno trgovino z mešanim blagom, hišo, poljem in kolonsko hišo. — A. Visentin, Portole 14. (Istra).

Dva čevljarska šivalna stroja se radi opustitve obrti prodajata. Za ceno in pojasnila se obrnite na Feliksa Curka, krojača, Vipava.

Mladega, urnega pekovskega pomočnika z dežele in 14 do 15 let starega hlapca iščem. Naslov pove uprava.

Trgovsko vajeno, zmožno računanja in s primerno izobrazbo sprejme trgovina z mešanim blagom: Marija Petkovšek, Torrenova di Villa del Nevoso 118.

Pnevmatike, dvokolesa in vse elektromehanične potrebščine dobite ceneje kot v mestu v Sežani št. 30.

17-letno dekle poštenih staršev bi vstopilo v službo pri kakem kmetu za lažja opravila. Naslov pove uprava in poduprava.

Posestva, vile, hiše, trgovine, gostilne itd. prodaja posredovalnica Ivan Godina, Maribor, Tattenbachova ul. 19/1.

V Vipavi se prične s 1. julijem razprodaja vseh ostalih čevljev v dobro znani Curkovi trgovini po znižanih cenah. — Ne zamudite prilike, posebno dekleta ne.

Razpisujejo se zidarska, tesarska in kleparska dela pri zvoniku v Črnem vrhu. Pošljite te ponudbe do 20. julija na župni urad, Črni vrh nad Idrijo. Tam dobite tudi vsa pojasnila.

Pozor! Suhe gobe, lepe bele, arniko, bezgovo cvetje itd. kupujeta Franc Makuc, gostilničar v Cerkljem in Peter Lapanje, učitelj v Šebreljah ter plačujeta po najvišjih cenah, dražje kot vsak drugi v okraju.

Ker se preselim s trgovino, prodajam vse predmete po znižanih cenah. — Jakob Suligoj, urar in zlatar, Gorica, via Carducci 19.

Pozor! Po zelo nizki ceni se prodaja radi družinskih razmer, skupno ali posamezno: 1. trgovska hiša z dobro idočo trgovino, gostilniškimi prostori in mestno tehtnico; 2. dve hiši, pripravni za obrt ali gospodarsko poslovanje, z njivami, travniki in gozdom. Oboje je na zelo prometnem kraju ceste Reka — Trst. Naslov je pri upravi.